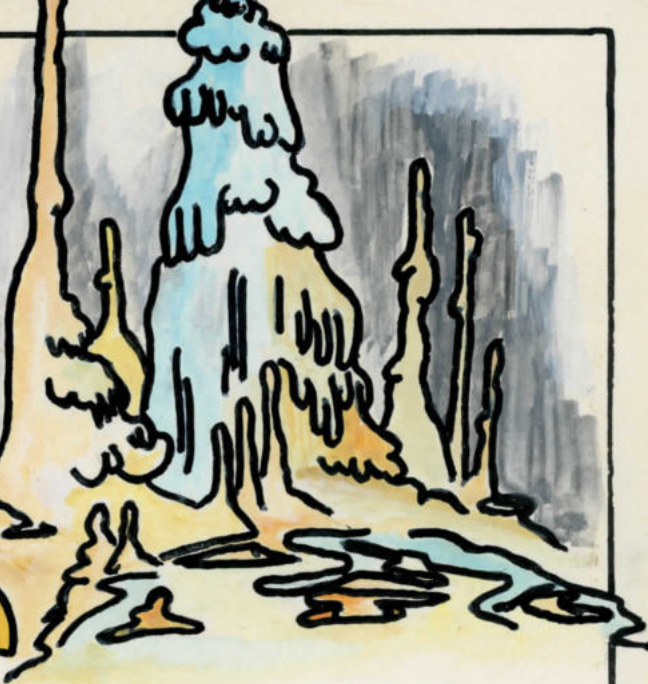

1986

WAGNER JOSEF
ŠUTTA VÁCLAV
DEMČEN MIROSLAV
ŠÝKORA PAVEL
ŠRDMOVÁ LJUBA

GORECKI JANUSZ
TĚMA PETR
REICHENBACH MIROSLAV
KUČERA JOSEF
HUEBER JIŘÍ
MATOUŠEK VLADIMÍR
TICHOPÁD ZDENĚK
ŠÝKORA JIŘÍ
KELNER RADIM
WAGNEROVÁ JANA
ROJKOVÁ IVANA
DEMČENOVÁ JARMILA
VOJ. HORÁB ZDENĚK
TROSZOK NORBERT
VLADYKA RADIM

SILVESTR NOVÝ ROK

30.12
=
1.1

Říká se, že příchod
Nového roku se musí
slavit pastře a dů-
kladně. A na tomto
jsme ho slavili i my.
30.12. Na Bašku se postupně
spřádá akční oslav.

Vášek s rodinou, Jaro, Pápa,
Jura, Eda, naši přízvnici
Macurovi, Olin s Ivanou a žezmci Brzdovi
alias „Hroudovi“ A oslavy mohou začít. Tedy dnes, m',
jak se říká zahřívací kolo. A k rozehřívání byla nabíd-
nuta bedna šampusu a další enachy. A to se už
zábava rozjela. Samozřejmě před skálu Vancovyeh
soutěží (v Blzdech a Zouželem vynikal Brzda,
který i ve oplachovním odchodu viděl sex)

31.12 Toč klavní den. Přijela i naše Ivana - a tak jsme
mohli vyrazit sportovat. Směr Podoldnky. Sport jsme
zahájili tradičně - v baru rekreačního střediska. Sněhu
v okolí nebylo - a tak místní znalci za úplatok pro-
radili - že vyjeto na hřebenu nízký je. A tak jsme
naložili běžky na seda a vyšli. Po hodině jsme opravdu
bokužel smíš naši a nasadili si běžky. Nikoliv však
všichni bez problémů. Eda mázíci nohu. 90 nafaso-
val boty 8.9 a tak celou trasou zavíjal ato kojet.
holsti nad sportovním sdětkem. Útrapy zakončil včera
krásným pádem při nůpu do kamín. A jeho díro
a kolíně i v kachotích další astradila - i jelo se zpět
na Bašku. Sportu nebyl ještě konec. Na měhu o
sila žem si oluuli běžky Eda - Pápa a Brzda - a oti
poorat svah pod chatou. Zvážně se to dorilo
Brzdovi, který měl 100% účinnost - což je da-to
pád - fo kráter. Ak pak začto silvestrovské
vasali, kteří ti nejlepší vydrželi až do dalšího
dne.

NAMAZAT, PANE POKORNÝ - ALE LYŽE..

NE, PANI ŠUTOVA, NECHCE TAM VLEZT!

OTOČ SE RADEJI OLÍNE DOZADU!

ZASE ZA NETOPÝRY i

11.12.1

S Novým rokem
začala i nová chiroptaro-
logická sezona.

Atak Cici, Josef, Papa
a Ljuba vyrazili
směrem na Jeseníky.

První zastávka patří-
la Jakartovicím.

Kontrola proběhla
normálně a tak jsme
samiřili na Rudu.

První problém byl Rudu vůbec najít. Dmlza která okoli
Rýmařova připadla nebylo vidět vůbec mě. Vsmiči jsme
nakonec našli - ovšem z dolem to bylo horší. Jan ůch
nás nakonec zavedl na správné místo. Jako vždy i
dnes tu bylo netopýrů požáraně. A z Rudy už smíř-
me přímo na Prostějov - kde naši kamarádi měli
opět v tělocvičně svou výroční schůzi. A na ni jsme
chybět nemohli.

Jako vždy byla zahájena volebním gulášem a boha-
tými stoly. Tomám ovšem vyhovovalo - a tak jsme
vesale likvidovali co nám bylo nabízeno.

A to jsme (tedy vlastně Pepik a Papa) vydrželi
až do rána.

12.1 Ráno nás čeká opět práce. Zatímco „prostějováci“
vyspávají - my jedeme do dolu Olšova. Za
netopýry. Iže jsme evldeli lehce - až na Ciciho,
kterého Pepik nesnážice důl vespal v civilu
do jakési plazičky - a cici pak pod blátem
nemohl poznat svůj oděv.

ZAHÁJENÍ SPELEOZÁBANY V PROSTĚJOVĚ

LOSÝ, PROSÍM?

V DOLE RUDA..

OD ZLATÝCHK HOR DO ČADCU

25-26.1
a
2.2

25.1. Cíl - Zlaté Hory a důvod
chiroptarologická kontrola
našich dolů. A tak dovozní
sadaží přímo z plasu, cív
Vanca, Pepa, Jana, Ljuba, Januš
a Pepovy Ratdosti a mimi ke ga-
rymu.

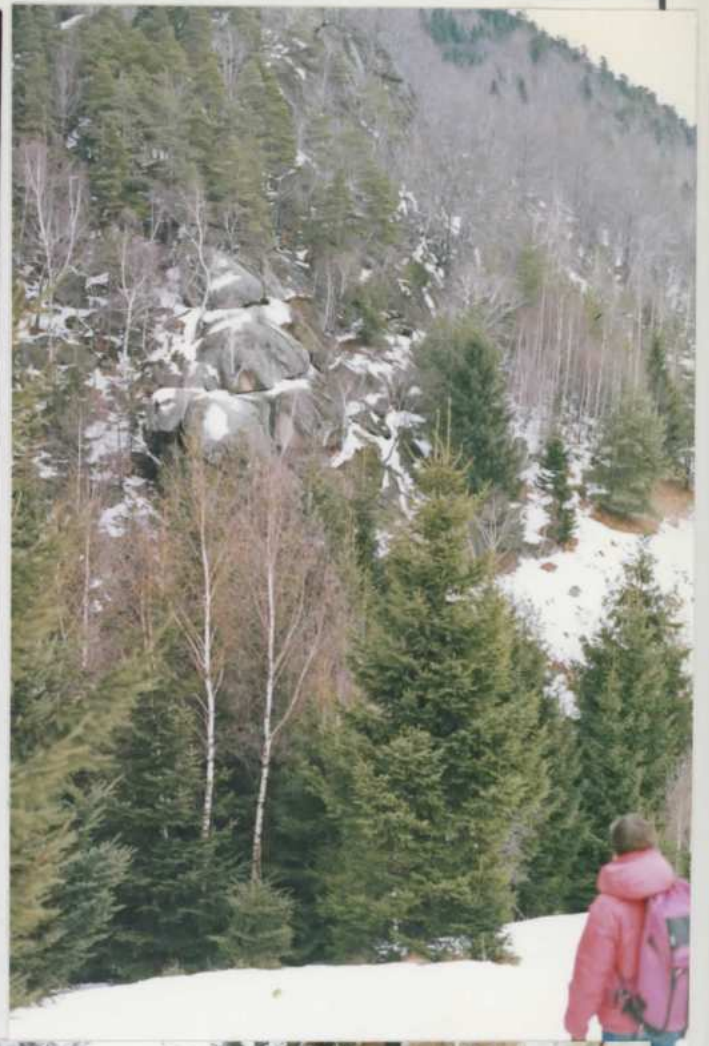
První kontrola patří dolům
Karel, Olověnému - Nultému
patru - Měděnému a program
i lidi jsou vyčerpáni. Marně
večer Gary láká na plav - Vanca
a Pepa po sklince svařáku
upadají do bezvědomí.

A takto alespoň vša zachraňoval
Januš. Marno - nástup mládeže!

26.1. V neděli ovšem jsme brzy na nohách. Čeká nás Rajuz.
Překvapili nás vyšší počty netopýrů. Asi se jim v našich
lokalitách začíná líbit.

2.2. První únorovou neděli Vetaš, Jana, Pepa a zbytek Vetaš-
níkových příbuzných vyrazili směrem na Půlčiny.
Do jaskyně Podkazatelnou - též spočítat netopýry. Vetaš
tentokrát řídil opatrně a tak jsme nenažili žádný horor
na cestě. Hroší to bylo při výstupu na Hradčisté - to už
byl pro některé horor a Pěta potil se se sebou všachem
alkohol, který vstřebal za posledních měsíců. U dírky sekundám
přidal nějaký vandrák a moc chtěl snámi dolů. Montérky
neměl a tak musel v civilu. Také po výstupu dle toho
vypadal. A tak se vydal ve sněhu a se slovy "To je dobré"
odešel na Karolínku. A my jsme vyrazili směrem na Čadcu.
Navštívit našeho přítele Raichanbacha. Tam nás už vyhlížel
adrdna zokna a z nervozity vypil celou láhev.

KDYŽ UDEŘIL KRŮT

8-9.2

Krůt-maboli mráz pod -20°C udeřil zničako nic zrovna když jsme vyrazili na zálužnou a černou. Tady chtěli vyrazit. Isoboburžno usadili do volky Ljuba, Pěpa a Januse a marně se Ljuba snažila volku nastartovat. Asi zamrzla mysleli jsme si. Janže pak přispěchal náš anděl strážný Eda a zjistil, že ke spojce namí kapalina a tak Ljuba zcela vybila baterii. A tak jsme ji dobili (tu baterii) a mohli k polodni vyrazit pro vaska.

Pak už šlo vše dle plánu. Rychlý sjezd do dolu zálužná, kde jak jsme doufali bude mnohem tepleji. Nebylo i na třetím patře bylo podzemou a všude plno ledu - a tak nebylo divu, že jsme všude zjistili podstatně mási stavy metopýrů. Sčteno a můžeme ven. A kam na noc? Na tábor dolu šverma kde správoce příjemně vytopil jednu z cimer.

Apro Ljubu připravil dokonce jednoho krásného bílého kocoura černé barvy (ovšem na noc ji ho pro jistotu ozal).

9.2 Ráno krůt pokračoval a my vyrazili k černé, kam už také mířil Pěpík se skupinou mladých. Na vyjevik. A tak zatím co mladi' cvičili a kmitali na laněch pod dozorem vaska- starí opět sčítali metopýry, kteří se začínali díky stálemu jakotu některých čarok kroužku proklatě rychle budít.

Stihli jsme vše a mohli akei v černé zakončit.

Jestě rychle kontrola o stole kružberk a můžeme opět šťastně domů.

LEDOVÁ VÝZOOBA ČERMNA - A ZAHLUŽNÁ

ZIMUJÍCÍ BARBASTEVY V ČERMNÉ

Z VÝROČNÍHO VESELÍ DO SNĚHU I VODY

15-16.2

22-23.2

15.2 Polovina února - to je u nás výročka na Bašce a také tak byla letos. Vyjeli jsme v plné parádě. Čarí volka. - Ty naše auta si zase užijou! Aužili - my jsme si. Najedřve došel gazu banzík - a volze bredová kapalina.

Ale vyjeli jsme gaz odtžem, Papikem a mladými na Ondrašovky a volka na Bašku. Vše připravit na večer. A pak se to začalo sjíždět. Kates s Ljubou z domouce z kvěss, prostějovdci, Vítá z Ostravského klubu, členové ČUV... A večer bylo disko - šampus - epěj.

16.2 Naděte patřila výroční schůzi naší ČSS - a zduěr hen byl u Vaska doma - kam jsme někteří ještě dorazili.

22.2 Jedeme do Zlatých hor a naše autovolka epěj odmítá' poolušnost - Tožáto nastartovat. Konečně mu náhladřek napravuje klauu a my můžeme sedmohodinovým zpožděním vyrazit. Dorazili jsme ka Garynu - a ten byl v šoku. O našem příjezdu nekušil a navíc v jeho domácnosti královali babkas dědkam. Odsunuli jsme je do ústran' a užali se úddy my. A hned vyrazili na akci. Cici s Janušem do zatopeného dolu Nueté pato, kde se pětne vyváchali v hydrokostýmach, Gary, Ivo, Jana, Laco a Marian na díl Olověný - kde se pro změnu zase bezky potropili na běžkách. Mužem v domácnosti a dozorem děh' a Renáty byl Pava - je už se svou dvojité chroumou rukou (pozůstatkem po letu okněma vožerní bldy) nebyl k ničemu jinému dobrý. Nebot' byla zima - bylo nutno se večer zahřát specialitou Dreusu zranou Oči - buli - neboli svařeným vínem s rumem.

23.2 Dnešním dolam - je nová lokalita objevená Garym na vrcholku Marie Pomocné - a tak tam úderné družstvo vyrážá. A odpoledna jsme vyrazili i všichni na Bohumtku. Pravda, až po několik pokusech o zastavení volky - ale vyrazili a dorazili.

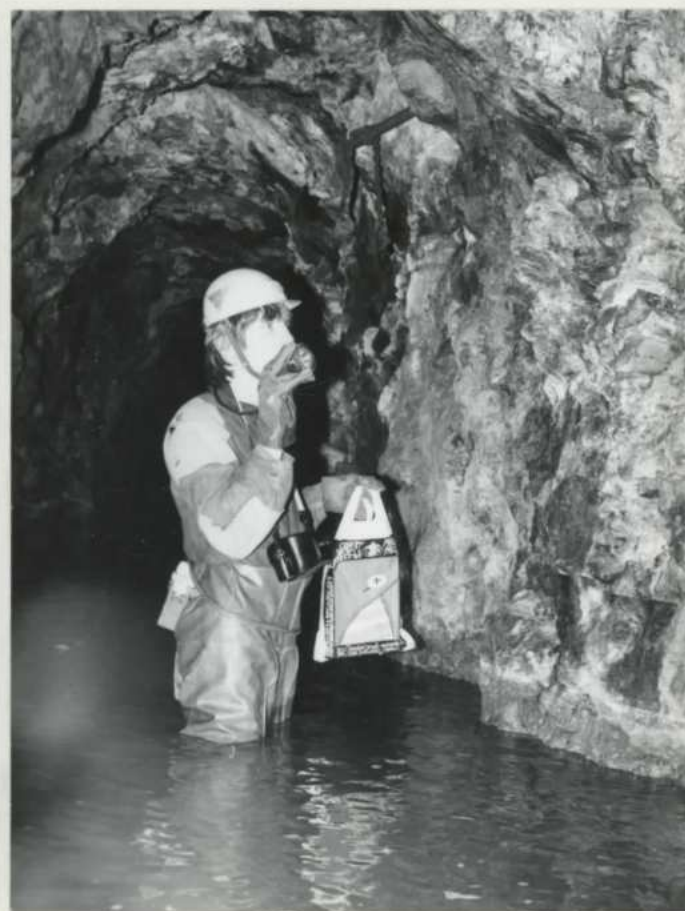
JÁ A NA TY HOLE MAM VLÉZT?

PŘED OTVOREM MŮJŠÍHO PATRA

A V MŮJŠÍM PATŘE...

KAM VŠUDE NA JAŘE

Sjaram pry'prichdzi
dnava abnost.
jenže u některých
členů ORCUSE trvá jaro
celý rok ... Atak...

- 9.3 Kontrola netopýrů na kněžských
třást - PAPA a běhy... S překrásným
počasím a silně štěstěm sněhem a valkým množstvím
hibernantů mohl být spokojen - bokužel sedm.
- 16.3 To se rozhybali i ostatní! Alaspoň jednou. Volha
s Cicim, Januszem (naposled před vojnu), Ladou
faldirkem a mladým kadlecem mířila do Zlatých
hor do dolu Meděný - aby zde odebrali vzorky neto-
pýrů. Měli smůlu - ti které jsme potřebovali - ti
však tam už nebyli.
Děpa pochodili PAPA, JANA, IVANA a nezestýdníři LIBOR
a EDA v dole olšovec - kde netopýr brvíjci vřape-
nac na nás čekali. Atak jsme je odvezli pro
muzeum.
- 23.3 Výjevík na kružberku - a opět jeli Vašek, JANA, PAPA,
Marian - a hosté - LIBOR - který řídil, JARKA. Jako
vždy na jaře byl kružberk obsypán korozí a
korozíky různého kalibru. Atak jsme se o cesty
vzhůru museli málem bit. Ovšem to nejlepší bylo
nakonec. Pětichodový oběd v Pustém mlýně
- 29-31.3 Pry' společné valikomoce na chatě - tentokrát větší-
mlčové. To byly jenže za účasti Jany, Papy a hostů
LIBORA a EDA s ženami. Chata ho vydržela, my
léž - ale co ostatní členové klubu? Tou ženami parta!
- 13.4 Explorace hrabene klanov. S pětadvaceti - jel Venceq
Dážd, Lada a samozřejmě PAPA a JANA - a host EDA.
Jaro se opět eměnilo v zimnu a tak zas něčím to
na koupel v Bystřičce nevypadalo. Atak jsme
si raději hledali hledám' gesty m'. Nasli jsme
dvě - největší ale našli. Přítště budou
větší! - a srad i nás více!

Ataq J.

YATI NAMALUJI VAJČKO .... AJA' NAPŠU ZAVĚT...

HŘEBEN KLENOV

OBJEV NA KNĚHYNI

Když první pokusy skončily neúspěšně vyrazil Vašek, Marian a Petr na Kněhyni znova. Tentokrát se gazema přímo pod vrchol hory.

A nastalo znova veliké křtkování.

Terén jakoby rozrylo stádo buldozerů. Až konečně Marian zařval: "Heuráka" a spadl do hluboké díry. A tak Mariánka byla na světě.

To vše bylo ovšem potom, co 10-11.5.86 Vašek a jeho syn, Pepa, a Petr rozrýpali Kněhyni z JV strany ovšem marně - do podzemí se nedostali. A tak alespoň vytýpovali terén pro příští explorační - a tak se mohla "Mariánka" vykopat.

A aby akce nebyla normálním - jen speleologickou, musel Vašek s naším gazem ochránit jednu zcela bezmocnou avii, která z Kněhyně měla odvézt sazačky stromků a které zcela "odešla" baterka.

A tak Venca opět byl slavný, když ji na první šup a naši "baterky" nastartoval.

A ještě pověda Mariánka dále a klouběji uvidíme příště.
Ahoj Pepa.

A ZNOVA!

JEŠTE POD TÍM BALVANEM...

PAK POJÍST...

ZMOKLÍ

30.5-1.6

BRONTO SAURUS

21-22.5 To přizvali na naše

baskydské díry zástupci
našeho gestora - SUPPOPU z Prahy
a prokládkou našich gestymí
zjistili, jaké území je nutno vyhradit okolo
gestymí, které jsou ve vyhlášeném režimu jako
chráněné přírodní lokality. A tak Bodu Kučeru,
Jardu Hromase doprovodili do Cyrilly, Kněhyně
a Ondrošovak Vašek a Jana a náš zase
hodný gaz.

30.5 Jedeme do Baskyd opět - na NUSIADU.
Za volant volky sedá Jurá a smím Jana a Pepa
s potomky. Odpoledne přijede i Vašek se sy-
nem. A jako už kdosi tradičně - počasí krajně
nepřálo. Prší. Stavíme šapito a hledáme
o mize učně, kteří tu kdysi na fustevních stanují
od pátku. Našli jsme je zcela mokré ve vytopaném
stanu. Nebyli schopni si ani udělat oheň.

A tak je vybavujeme pytlí a vysílačkou a posíláme
sbírat odpadky k Zadekastovi, zatímco my mírně
na Kněhyni. Prší již méně a tak je možno i
odložit pláštěnky. Na Kněhyni nejdříve zaměříme
na vstup do gestymě a cestou zpět likvidujeme
do pytlů všechny odpadky i z čertovými.
Vratí se i u nás s pytlíkem odpadků. Prý tam více nemí.
A jak jsme zjistili příští týden - bylo. Víc nás jsme
mysleli.

1.6 Dan děti - aby nám pomáhají sbírat odpadky
podospělých. Myslíme ty naše děti - protože
jiné opět na "brontosaura" nepřizely!

Ahoj

Speleologové Orcusu hodnotili úspěšnou sezónu

BOHUMÍN (Josef Wagner) — členové ZO SSM speleologického klubu Orcus SOU ZDB hodnotili na své výroční členské schůzi dosažené výsledky minulého roku. Zpráva o činnosti této zájmové organizace SSM, mající dnes 17 členů, byla bohatá a měla co hodnotit.

V oblasti pracovní iniciativy využívali opět mladí speleologové svých specifických znalostí a technik: provedli nátěry kominů kotelny v Bohumíně, čišťení světlíků provozu slévárny ZDB, nátěry výškových konstrukcí a kominů v národním podniku Rybena a další. Na těchto pracích ve výškách odpracovali 2169 hodin.

Připravili také další ročník známé akce Nušíada, která je věnována čišťení turistických cest a lesních ploch v oblasti Pustevn a Radhoště, kde odpracovali 450 brigádnických hodin, při dostavbě kluboven ZO SSM a údržbě materiálu odpracovali více než 1000 brigádnických hodin a vyčistili více než 20 kilometrů tu-

ristických cest a 120 hektarů porostů.

Tradičně dobrá je spolupráce s PO SSM. Kromě patronátního speleologického kroužku pro členy PO SSM, pro který připravili více než 10 různých akcí včetně týdenního soustředění v Moravském krasu, zorganizovali řadu přednášek a besed pro pionýry bohumínských a ostravských škol. Pro pionýry celého kraje připravili již VI. ročník akce Expedice za vejcem Brontosaura, věnované sběru a likvidaci odpadků v Beskydech, a pro své nejmladší členy — horolezecký výcvik.

Nejbohatší byla činnost členů Orcusu na poli speleologickém, která je vlastně hlavní náplní

činnosti a využití volného času. Hlavní úsilí bylo směřováno na komplexní výzkum pseudokrasových jeskyní Moravskoslezských Beskyd, který je zde veden od roku 1971. Při otvírkových a prolongačních pracích se bohumínským speleologům podařilo objevit nové jeskyně na Gírové o celkové délce 50 metrů, lokalizovat jeskyně na Velké Rači a Vojtově a objevit několik menších jeskyní pod vrcholem Hradiště. Pokračoval také výzkum a sledování chiropterologické fauny a ochrana zimovišť netopýrů v Beskydech, Oderských vrších a Jeseníkách v celkem 15 jeskyních a opuštěných dolech. Na základě těchto výzkumů jsou nyní tři vytypované jeskyně v Beskydech připravovány k vyhlášení za chráněné přírodní objekty, stejně jako v opuštěném břidlicovém dole u obce Melč v Oderských vrších.

Společně s polskými speleology klubu Bielsko-Biala pokračoval výzkum pseudokrasových jevů v pohraničních oblastech Beskyd. Exkurze a výměnné akce se uskutečnily také s maďarskými kolegy klubu Diogénes v Budapešti. Rada zahraničních speleologů oplátila v minulém roce návštěvy a expedice bohumínských jeskyňářů. V Bohumíně a jeskyních Beskyd pobývali postupně zástupci švédské speleologické společnosti, partnerské organizace Gruppo

speleologico San Guisto z Terstu v Itálii a expedice speleologického klubu Ribereño ve Španělsku.

Bohumínští speleologové v minulém roce uspořádali na pozvání italských partnerů výzkumnou expedici Monte Canin 85, při níž byly studovány jeskynní systémy Spipola a Novela, byl uskutečněn sestup do jedné z nehlubších propastí Itálie Spluga della Preta a také rozsáhlý primární výzkum na hřebenu Monte Canin v severní Itálii. Výsledkem tohoto výzkumu bylo objevení 12 nových propastí a jejich dokumentace. Oceněním výsledků několika expedic bohumínských speleologů v krasu severní Itálie bylo přijetí členů expedice zástupci provincie Trieste a předání pamětní plakety.

V tomto roce — kromě pokračování výzkumných prací v oblasti Beskyd a chiropterologických výzkumů — hlavním cílem speleologické činnosti je účast na IX. světovém speleologickém kongresu ve Španělsku, kde budou reprezentovat výsledky činnosti za uplynulých čtyř let. Účast na tomto kongresu bude spojena s náročnými sestupy do nehlubších systémů Španělska a Itálie, se sovětskými speleology bude realizována již desátá společná výprava, tentokrát do Krymského krasu.

**Zprávy
Hamvinska**
Mladoborův zámek

Orgán OV KSC a ONV v Karvíně.
SCSP a Sokolky | Vedoucí redaktor
tora a vedoucí OV RPD KAREL ŠLA
492 02, sport 475 56 Vychází v sobotu
trava. Nevyžádané rukopisy, fotografie
korun. Rec. 2. Sm 3 index 45 225.

ABYCHOM BYLI MOUDŘÍMI

13-15.6

- 8.6 Jura, Papa, Faldik vyrazili na kružberk aby si zopdkli křemí. Amdelem zůstali v šoku, když kolem dokola na stěnách viděli nasto korolezci. Smadtu byla celá severní Morava. A tak jsme lezli smími. Úše probíhalo normálně, až do chvíle, kdy Lada při stupu zvolil jinou cestu. To když mu uklouzla noha a on saety poklaue létěl asi 10 metrů mezi stromy přimo hlavou do kamem. Kamem narabil - ale ea to kluvu téměř docela. Když vykrel zatravany ze křoví padaly okolo stojící ženy do malob. Akžil - a to bylo hlavní!
- 13.6 Útes, Jana, Jura a Papa vyjíždějí do Měrotína, kde se konal kurz Spekeologa I. stupně. Abychom byli vzdělaní a moudří spekeologové. První večer měl přednášku doc. Panoš - a ta měla úroveň. Úroveň i formu měl i Útes, který se rozhodl proskolit přítomné spekeology jak se pije pivo. A proskolil - už první večer - tedy moc dostá bečka - a Útes šel spát.
- 14.6 Ráno - první úkol Pěťe bylo sehnat novou bečku. V kom je vymikající - a za půl hodiny se opět čepovalo pivo. Následovaly dopolední přednášky - oběd - a exkurze do nových částí Javoříčských žestymí. Tam ovšem Útes nemohl - neboť už byl kandicápidn pivem (na rum už neměl) a tak Jana, Jura a Paps prolezli nověčisti a žestyně Mrku. Večer byla přednáška o Spiebertek a dlouhé další seznam
- 15.6 Dopolední přednášky byly z praktické spekeologie v čili me pro Útes - takže radši pomáhal vtuchými.

JAK SI JURA CVIČIL BRÁČHU...

NE PĚŤO - TO JSOU TRĚŠNĚ A NE TRĚŠŇOVICA....

LITVOROVA 86

„PŘÍPRAVA NA SPLUGU“

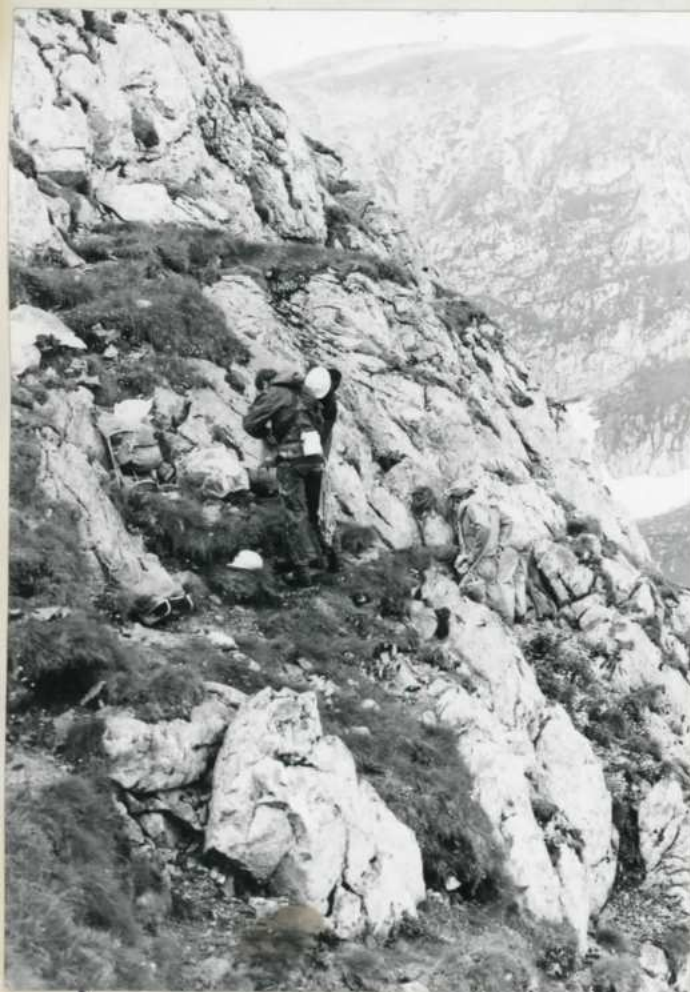
- 19.6 Z počtu nahlášených 15 účastníků této akce nakonec vyrazili Pepa, Věra a Ján. Když „prostějovský“ udrželo kdo ví co a Deža s Raichem manželky. A tak jsme vyrazili. Vášek ještě ráno namontoval svařaný výfuk a už to káreme směr Chalupy. Až za Bielsko to šlo - ale pak na jednou petarda a výfuk s tlumičem byly dole. A tak jsme pokračovali srachotem hodným průjezdu celého praporu tanků. Až do Zakopaného na základnu našich přátel z Bielska - ti se divili kolik že nás to přijelo. A tak jsme ten šok raději zapili.
- 20.6 Po večerním dešti a krupobití našitých se dnes objevuje slunce. A tak vyrazíme na Litvorovou propast (-200 m). 1600 metrů převýšení a čtyři hodiny výstupu. Upoledne jsme se třemi polskými kolegy u díry, zatímco dalších 14 „kursantů“ zadržává redakto nás propast menší „Pod wanto“. Na jednou se obloha zatáhla a začalo lít. A tak už do díry jdeme pěkně mokří. Za 6 hodin jsme opět venku a sestupujeme na základnu. Naštěstí liják ustal.
- 21.6 Ovšem v noci se to rozbouřilo znovu. A celou sobotu. Vyrazíme sice do Zakopaného - ale promochem město brzy opouštíme. Večer s našimi kolegy jdeme na speciální akci: Potřebují pod základnu dřevěný - a v okolí stavby stadionu je jich plno. A tak opůlnou jich bylo plno u základny.
- 22.6 Dnes jdeme domů. Balíme volku a spolu s Pebošema Tadekem ještě cestou navštívíme skanzen Orawské architektury - a pak jsme už brzy doma.
- Aljoš

Příprava na Hispanii 86

Předposlední červnový týden uskutečnili členové ZO ČSS Orcus z Bohumína v pro-pastech polských Tater závě-rečné soustředění v přípravě na letošní expediční výpravu „Hispania 86“. Tato výprava je dosud největší, kterou čle-nové Orcusu připravili a zú-částní se jí speleologové čtyř zemí. V polských Tatrách spo-lečně se speleology z Bielska Bialej, kteří se také výpravy Hispania 86 zúčastní, zdolali jednu z nehlubších propastí Polska — propast Litvorova — a provedli poslední pří-pravy před odjezdem na Py-renejský poloostrov. [I. W.]

NA ZÁKLADNĚ MUSÍ BÝT VŽDY NĚKDO NEJVĚTŠÍM .....

U VSTUPU DO LITVOROVĚJ

... A VÝSTUP ...

... A DŘEVÁČKA
BYLY NA ZA-
KLADNĚ....

ŠPANĚLÉ ZASE U NÁS

1. = 7.7

Před naší odjížděnou
ve Španělsku zavítali
k nám ti - kdo nás tam
vlastně zvali. Naši
přítelé z Arandy de Duero.
A vedl je sám před-
seda Esteban a s ním
dvě dívky jménem Čoro
(z nichž jedna tempe-
ramentnější) byla ihned
nazvána Čoromora.
A pak Chaviér, Luis,

- 1.7. Knočimmu vlaku je přišli
uvítat Papsa Ljubou a Eda s srovou š1203
nabot' rotně Lilo.
- 2.7. Ráno je brzo nebudíme a poobědě je vezeme na obhlí-
dku našeho kraje - tedy Ostravy. A aby se vzpamatovali
z prvňáka šoku - večer byla slavnost u Edy. Tam jsme hned
zjistili že temperamentní španělé nejsou temperamentní (kro-
mě Čoromor) a kralibosti Vetešníka také kouby pili.
- 3.7. Dnes si je bere do parády Veteš s Dězem. Veteš přes alkohol
a Dězo přes angličtinu. První zastávka patří VB v karvine
na registraci a pak vzkříu do Baskyd. Skanzar, muzemiatry.
- 4.7. Ode dneška beru naše hosty Paps, Vašek, Ljuba a Eda.
Jedeme na Broamov. Už cestou vstávaly španělům vlasý
na hlavě při edově razantní jízdě, kterou překazil radar
VB a pokuta 100 Kčs. Po prohlídce stal Ostaše hledáme nocleh.
V mapě je camp rybnička. Rybník jsme našli - ale camp tu
nikdy nebyl. Nevadí! nocleh tu je pěkný a porybný souhlasí!
- 5.7. Dnesek patří skalním městům a denní túry španěly změřily.
Kromě Čoromor. Ta furt plná energie stakala po skalách jako
kozg. A jídlo. Šloto. Chutnalo jim všo. Jen číšníci ne mohli
pochopit, že kapitalisté chtějí k pítí rodu a k jídlu španěl
a španělovou pokvku. No rozmazy kapitalismu!
- 6.7. Cesta zpět vede přes bunkr v Dobrošově, zamak keks
a co nejvíce zauzalo - Trábochovický Bállem.
- 7.7. Dnes předdávame o Prostějově naše hosty ke lulu
Zavoričto.

TAK PIT PIVO KLAMORAM - TO JIM ŠLO

„ČARO“ A „CAVIER“

V ADRŠPACHU...

JAK JSME LOVILI NETOPYRY

11-13.7

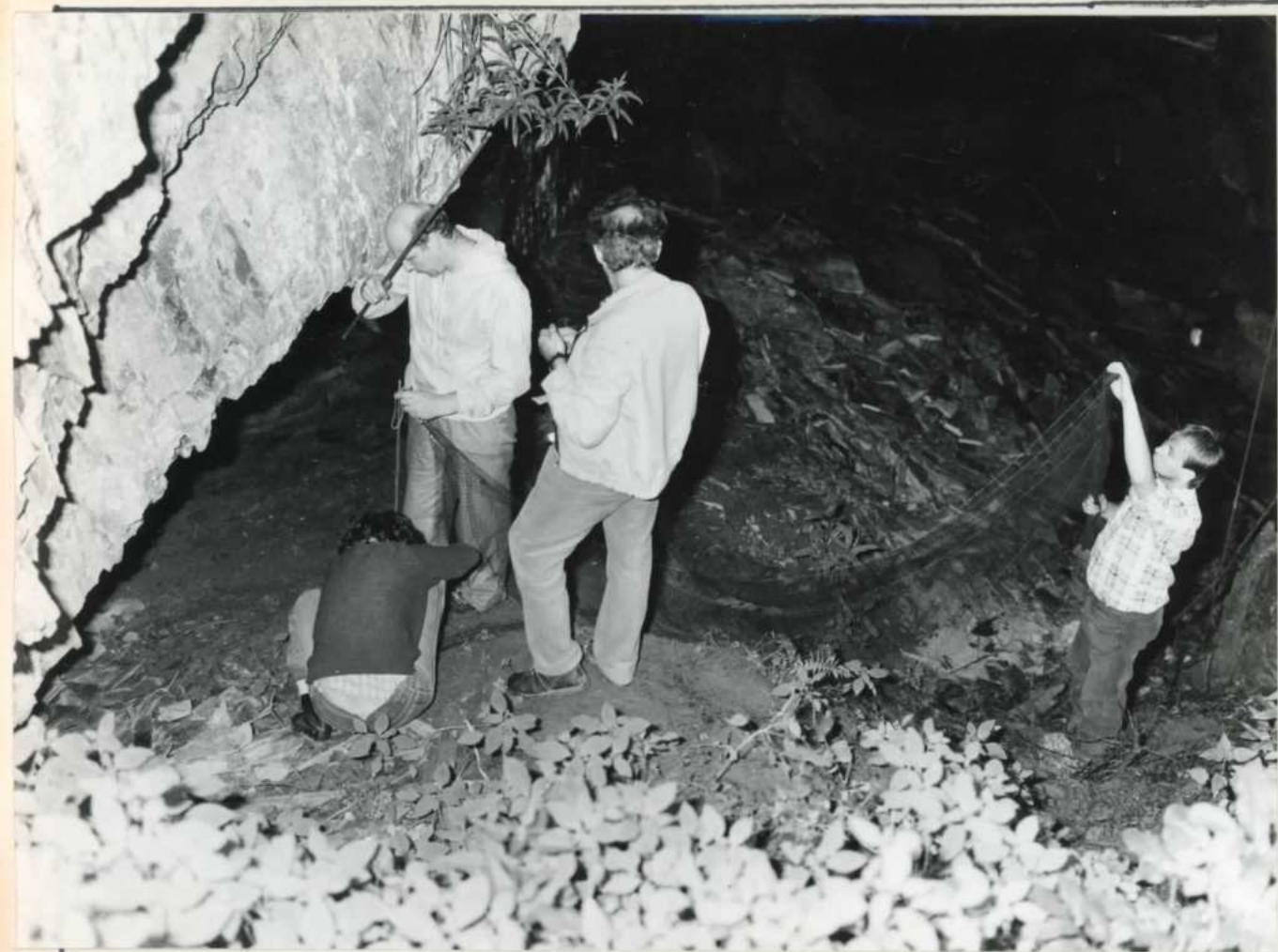
11.7 Již dvakrát jsme odložili natěný netopyři v Oderských vrších a teď jsme konečně s Dr. Rumlerem z Krajskéke vlastivědného muzea v Olomouci vyrazili do Čermné. Děžo, Jarka, Faldík, Věteš, Pápo Ivana. To první den. Cesta v našem garu uběhla rychle a tak po šesté stoží u Black Hillu stam a my u ostupu na první patro instalujeme gemnou síť. Nebyla to hračka rozpást zamotanou síť - ale zvládnli jsme to. Spřibývajícíem večerem ubývalo Pátbovi pivo a přibývala žízeň. A tak přemluvil Děža, aby sjel do Elzy pro vodu - a samozřejmě koupil pivo a ještě více se mu úsměv rozšířil, když mu Rumler dal 100 Kčs na rum. A kupodivu se i rychle vrátil, prý je u Elzy moc husto a hned dořval Děža, když zjistil, že mu koupil kalné pivo. A tak jsme začali natovat. Dlouho marně. Až konečně se první lapil - byl to pleocetus. A tak začaly služby u síti - až do rána a výsledek tři netopyři. Malá!

12.7 Spíme do pozamkhorana, zatímco Rumler už počítá ptáky. Kobědu přijíždí Cici se svou budoucí a smím Jura Sykoram. Pátbovi došel rum a tak balí se utíkat k Elze. K večeru také Děžo s Jarkou. Chystáme na další noc dřevo a Rumler nás učí počítat ptáky po klase. Opět je tu tma a dlouho do síti se nic nechytá. První dva úlovky jsou tytéž dva kusy netopyřa severního jako včera. Asi se jim v pytlíčkách líbilo. Pomich byla dlouhá pauza - až po půlnoci se lapili další Eptasikové a do rána ještě tři.

13.7 A tak dr. Rumler měl opět ráno práci. Vážet a měřit netopyři a my pomalu balili vše. A gar tentokrát pod řízením Jury máš v pohodě všechny přivezl do Bohumína.

J. J.

DO BUNKRŮ PRO ČS. TELEVIZI

To si Ostravská televize
usmyslela, že natočí doku-
ment o bunkrech na Pražské
o jejich znovu stavění a pří-
stupňování veřejnosti.

A v jednom z bunkrů je prý
strašně hluboká šachta
vedoucí do rozsáhlého
podzemí. A tu je třeba
prozkoumat a pomocí
televizní technice i 000-
bám k cestě na dno.

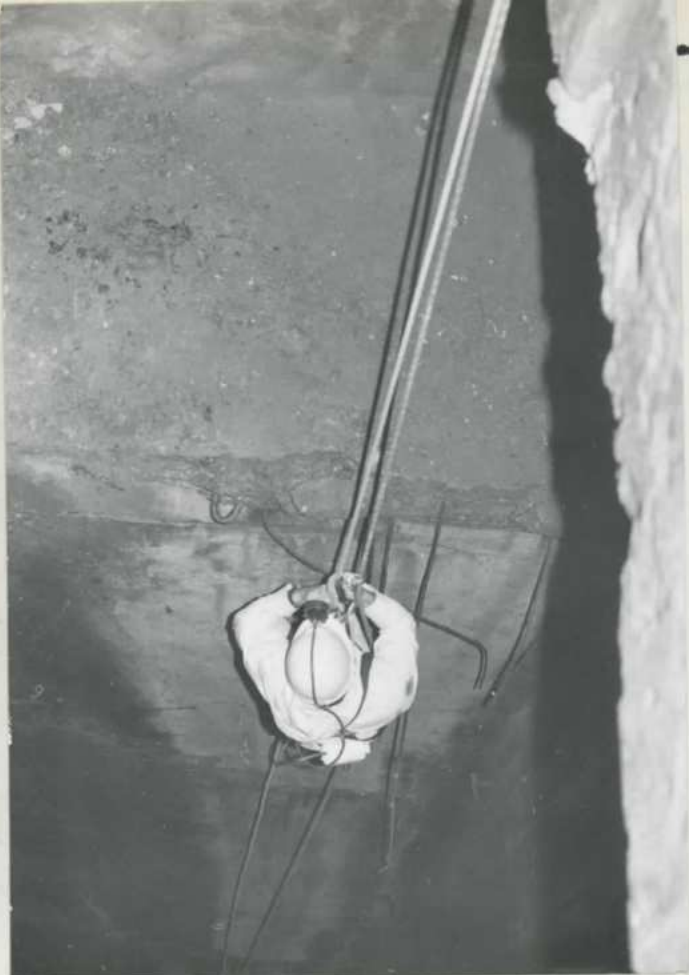
A tak si nazvali nás.
Váňa, Děd, Jura a Josef
vyrazili ráno k televiznímu
studiu, kde již byl připraven
celý štáb. A tak jsme vyrazili.

U bunkru za Hlučínem bylo živo.
Armda, pyrotechnici, IB, televize a my.
A vše prý mělo klapat. Ale neklapalo. Nejdříve pyro-
technici dvě hodiny připravovali odstřel zarděného
vstupu do bunkru, který bychom ručně vysekali, takže
rychleji. Ale efekt musel být. A byl! Heavně prachový.
Nabot' ještě hodinu po výbuchu nebylo v bunkru ani
při halogenech nic vidět. A pak jsme přišli ke slovu i my.
Šachta hluboká asi 25m byla přímo u vstupu a tak
nem' divu, že do ní spadlo už 8 osob.

Instalujeme lana a v šachtě mezi prvím v jómě. Brzy
hlásí: našel jsem digitálky (asi po posledním metrole rab
do bunkru šlo vletět malým motorem) a uzdvěr zděla!"
"Digitálky si nech a uzdvěr pošli na kóru!" Nakonec se
sice zuzávěru vyklubalo čerpadlo - ale Váňa omlouvá
to, že nikdy nebyl na vojně. A tak postupně pracuje-
me v šachtě všichni. Stahujeme a vytahujeme TV
techniku i mistríko pamětníka pana Polaška,
který toužil mnoho let sestoupit na dno. Až ORCUS
mu jeho přání splnil.

Ahoj!

PRACH USEDL... NAINSTALOVAT SVĚTLA...
A TO JE VAŠKŮV UZÁVĚR ZDĚLA!

... A SESTUP ŠACHTOU ...

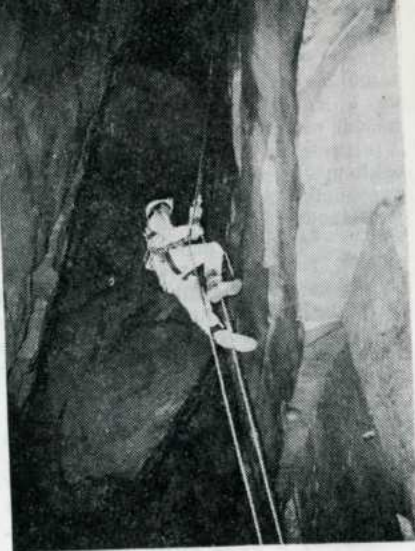
PAMĚTNÍK POLÁŠEK NA DNĚ ŠACHTY...

ORCUS pomáhá vědě

Ne, nemusíte se bát. V titulku nejde o „výkonného boha smrti“ ze starořímské mytologie, jak na prvním místě hlásá Ottův naučný slovník, ale o název Základní organizace Českého speleologického svazu v Bohumíně.

Zde se před dvanácti lety dala dohromady správná parta mladých a odvážných chlapců a děvčat. Založili prosperující speleologickou skupinu, v níž mnozí propadli kouzlu podzemí nadosmrti. Název ORCUS (čti Orkus) si zvolili podle jiných možných vysvětlení tohoto termínu: Orcus jako vládce podsvětí, v přeneseném slova smyslu jako patron podzemí, Orcus jako nekonečná propast atd. Ať už motivací k výběru názvu skupiny bylo cokoli, jisté je, že tyto mladí začali brát speleologii už od počátku vážně. Zároveň je sympatické, že na-

Sestup za netopýry do osmdesátimetrové houbky není snadnou záležitostí. Foto J. Wagner

20

Portrét vzácnějšího netopýra brvitého (*Myotis emarginatus*), jehož velikost nepřesahuje 6 cm a hmotnost 10 gr. Foto J. Wagner

členové Orcusu zajímají podrobněji již od roku 1976. Od této doby — pravda, ne všichni, ale řada z nich — spolupracuje s našim muzeem pravidelně. Jsou speciálně proškolení a to nejenom v rozeznávání jednotlivých druhů netopýrů podle habitu či způsobu zimního spánku, ale i v metodikách jejich registrace a dokumentace. Tak se podařilo objevit a zdokumentovat některé veřejnosti nepřístupné jeskyně, staré doily a jiné podzemní prostory, které nebyly doposud známy jako zimoviště netopýrů. A že to byly objevy co do počtu zvířat opravdu požehnané, svědčí čísla jako např. 467, 895 nebo 1500 exemplářů na jediné lokalitě. Díky pracovnímu zápalu a zvědavosti členů skupiny Orcus dověděli se tak odborníci poprvé v historii čs. chiropterologie o nejpočetnějších masových zimovištích známých dosud v rámci českých zemí. Obdobná zimoviště byla v minulosti nalezena pouze na východě Slovenska. A proč došlo k těmto novým objevům teprve nyní? Ne každý zoológ z povolání může totiž být zároveň dobrým „horolezcem v podzemí“. Bez pomoci zkušených a vytrénovaných speleologů a jejich patřičného vybavení by se nedostal na taková místa, jakými jsou např. chodby starých šachet na dně až 80 m propastí a do prostor, kam se lze dostat jedině překonáním zatopených částí chodeb.

Závěrem je třeba říci, že Orcus pod vedením jednoho ze svých zakladatelů a dosavadního vedoucího Josefa Wagnera, jinak tajemníka CZV SSM Železáren a drátoven v Bohumíně, našel tu nejlepší cestu ve využívání volného času mladých. Vědomí, že svým koníčkem mohou být nějak prospěšní, je nejen citově obohacuje a dává smysl konání, ale je pro ně i hybnou silou k další činnosti. Případný zájemce o podrobnější výsledky dosavadní spolupráce Orcusu s KVMO si může vyhledat články J. Wagnera v časopisech Živa, Naší přírodou, Památky a příroda, Vlastivědné listy Severomoravského kraje aj. Odborná regionální studie, kterou zpracovalo zoologické oddělení muzea a která se týká etapy výzkumu 1976—1982, byla publikována v prvním čísle Časopisu Slezského muzea v Opavě v loňském roce. Výsledky spolupráce Orcusu a KVMO měly patřičný ohlas i mezi odborníky. O dosažených objevech bylo totiž referováno na zasedání zoológů v Ústavu pro výzkum obratlovců ČSAV v Brně, jež se konalo v listopadu 1985. Lze si jen přát, aby dosavadní elán Orcusu vydržel i nadále a aby tato skupina mladých měla i své následovníky. Třeba nejen v obdobných, ale i jiných oblastech možné a zároveň plodné spolupráce.

RNDr. Zdeněk Rumle:

♦ HISPANIA ♦

86⁰⁰

EXPEDICE DO:

- SPLUGA DELLA PRETA (-998m)
- KRASU ŠPANĚLSKA
- IX. SVĚTOVÝ KONGRES SPELEOLOGŮ

OBSAZENÍ: WAGNER JOSEF - vedoucí
ŠUTTA VÁCLAV - zást. vedoucího
REICHENBACH MIROSLAV
WAGNEROVÁ JANA
ŠROMOVÁ LJUBA
VANĚK MIROSLAV
KOUDELKA JIŘÍ
CETKOVSKÝ JOSEF
TOMICA ALEŠ
ŠÁDEK VLADIMÍR
PODHORNÝ IVAN

KDY : 20.7 - 21.8

JAK : AUTOBUSEM I. PODHORNĚHO
VOLHOU COMBI

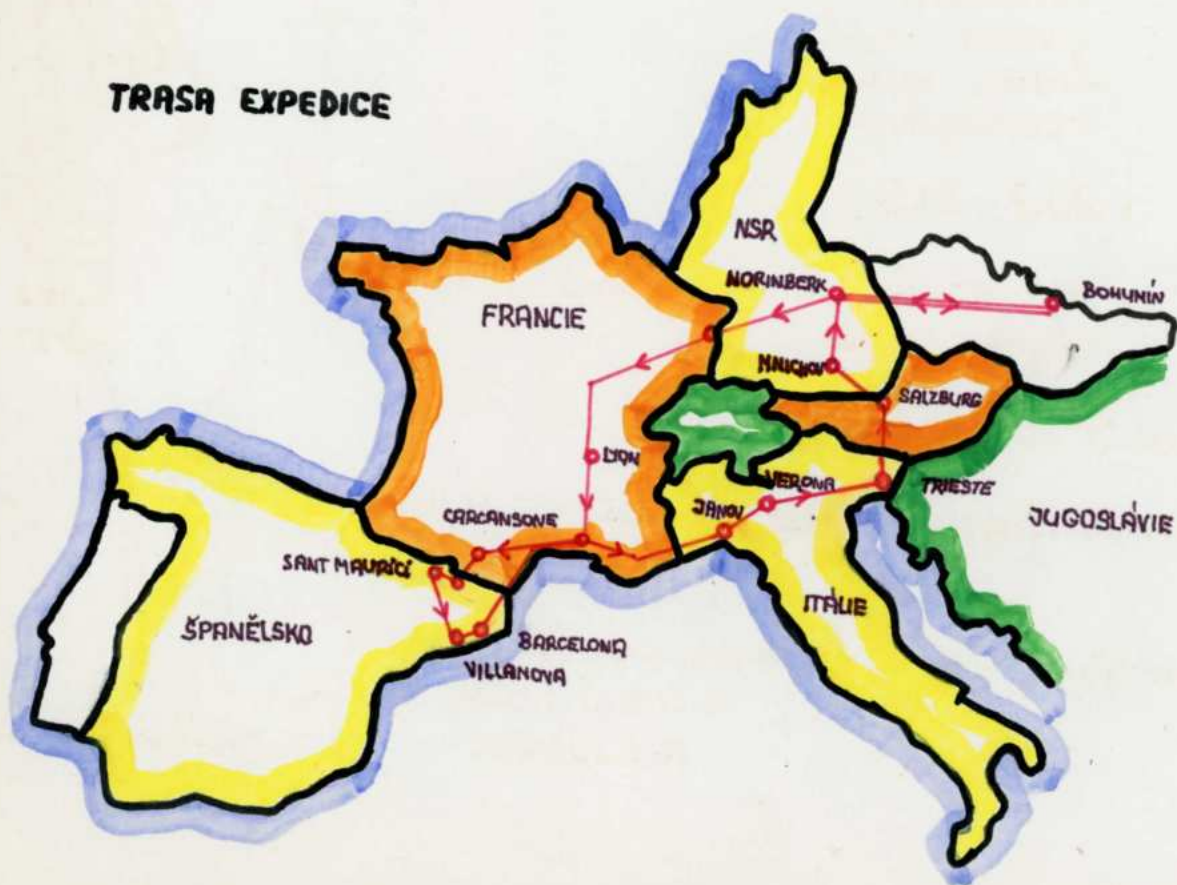
PO TRASE: 8000 KM

VŠE ZAZNAMENALI: ŠTÁB ČS. TELEVIZE R. BAJER
J. RADEK

NA EXPEDICI SNÁMI SPOLUPRACOVALI:
11 ČLENŮ KLUBU B. BIALA - PLR
R. SJÖBERG - ŠVÉDSKO

TRASA EXPEDICE

- 20.7 Vlastně dle fisku máme být vlastně už druhý den na cestě. Jenže když jsme přišli k expedičnímu autobusu - zjistili jsme, že kromě plechového obalu nemá nic. A tak od pátku non stop přes noc vyrobíme expediční vůz. Ještě v neděli nacházíme další poruchy - měníme převodní trubky paliva. Konečně ve 21³⁰ opouštíme Bokumir a míříme do Prostějova. Tam už zase všichni spí - a tak je budíme vše balíme a jedeme na Prahu. Nocujeme nedaleko za Brnem.
- 21.7 Od rána sháníme autoservis pro volku na vyřazení kol - a ztrácíme autobus. Do několika hodinách nahánění se po dálnici se opět nacházíme a můžeme pokračovat na Plzeň. - Ovšem před Plzeň nás chytá další porucha autobusu - Ivan nemůže utáhnout řízení a tak jej odvrzdušňujeme. Okolo půlnoci jsme naháněli v Rozvadově - tam si na nás udělali čas a tři hodiny jsme si počkali. Kránu uleháme už v NSR na tradičním místě.
- 22.7 Jedeme na Norimberg domluvit se na setkání s našimi známými speleology a zároveň navštívíme bráčku našeho kamarána Jury, který nám pomáhá shánět náhradní díl do nefunkujícího agregátu - Hondy. Večer dále pokračujeme na Francii jenže další cestu přerušuje následná porucha - ale Ivana praskl můch autobusu - ale my jsme zjistili, že naštěstí se uvolně pouze šroub a díky němu sedl autobus na bok. Jedeme dál - a po půlnoci pokračujeme hranici aspíme kousek za Strasbourgem.
- 23.7 Ráno nás budí francouzští policajti - a ptají se Vaška odkud máme benzín, který zrovna doléval do volky. Nakonec nás nechávají odjet. Volka a TV štáb jede do Besansonu kde přibíráme tlumočnicki a smí pak mířit do vesničky Deservillers, která je pro nás zajímavá tím, že v okolí jsou rozsáhlé jeskyně a ve vesnici žijí potomci či příbuzní francouzů, kteří k této vesnici utekli k nám do ČSR.
- Přijíma nás starosta ve svém domku u šampusu a místního sýra a diskutujeme o možnosti další explorační a spolupráce s místními speleology v jeskyních nad vesnicí, která má dle naší délky okolo 20 km. Vracíme k Besansonu k autobusu, kde nás čekají ostatní. A opět autobus hledáme a když se nacházíme najíždíme na dálnici a jedeme dál. Ovšem Ivan chytá defekt a jak zjistíme má jen jedinou duši. A tak jsme bez rezervy. Spíme na jednom z velkých parkovišť.
- 24.7 Den začíná špatně. Asi po 100 km chytá autobus další defekt a rozpada se pláště. Ivan samozřejmě nemá rezervní gumu a tak musíme koupit duši ve francouzském servisu. Stála nás 1000 Kčs a tři hodiny ztráty. Naháníme čas a řadou přestupků se dostáváme na dálnici. Porucha ale není konec. Tentokrát u volky u 14³⁰ upade plovák

JEDNU DUŠI PRO NANA....

V CARCASSONE..

karburátoru. Časté ruky jsou zlaté. Máme pájku a plovák zpravujeme. a jedeme do Arcansone. Prohlížíme si hraniční město i z jeho atrakcemi a včas jedeme dál na Andoru. Ideme končí a začíná prudké stoupání do Pyrenejí. Brzy Ivanovi vaří motor.

Sjíždíme v noci do Ax-las-Thermes a před námi je výjezd na Andoru. Končíme však v jeho polovině. Autobus chrať páru z motoru i výfuku. Je to zlé. Gaste v noci zkoušíme sundat hlavu z motoru. Marně. Vypadá to na prasklé těsnění pod hlavou. Jenže povolit alespoň jediný šroub se nepodařilo. Všechny klíče praskly.
25.7 Pokračujeme v pokusech povolit hlavu - marně. Praskly i všechny klíče koupané v okolních obchodech. Navštívíme hraniční a přesvědčujeme velmi milého komisáře - aby nás upustil do Andory. Komisař, který se brzy stává našim spolupracovníkem a pomáhá nám jak může (aby se nás zbavil), nás na pár hodin upouští do Andory kupujeme další klíče. Praskly i ty. Všichni na hranici nad tím krouží hlavou a telefonují podolněmi městečky a servisy. Až do Paříže. Marně. Škoda tu servis nemá. V noci po vyčerpání všech možností - kdy kluci udělali mohutný klíč v jednom servise a ten povolil - náš napadá poslední myšlenka. Pod námi je elektrárna vodní a tam snad budou mít dílnu. A měli abyli ochotni pomoci. Tak Vašek, Pepa, Josef a Šef vkládají vše do posledního pokusu. Řežeme mastrákovou hlavu č. 19 a Papík ji vavaruje do silné ocelové rouhy. Po půlnoci se vracíme k autobusu a vše natáháme na ráno.

26.7 Stojíme pod Andorou třetí den. Ráno Ivan a Raich nastupují k poslední zkoušce. Všichni tají dech. Podaří se? Ozývá se vítězný výkřik a první šroub povolil. Opět jedeme do elektrárny ještě upravit otvory v rouře pro páku a hlava dvou válečků je dole. Vada je opravdu v těsnění. Kde však vzít tady nově těsnění. Ivan však ví jak nato. Mžáslym francouzům i policajťům, kteří trdili, že těsnění pod hlavou nelze ani opravit ani vyrobit dokazuje opak. Z tenkého plechu vystříhne těsnění kroužky a ukládají je pod hlavu. Zatím naše prum'skupina navštívuje Andoru. Z Orceuse. Jako vždy sem vedou obrovské řady aut. Na hranici jsme museli odevzdat pasy a za další tři hodiny!! kdy jsme uželi 35 km do klavního města Andory v obrovské postakující koloně aut jsme byli u cke. Krátká prohlídka města a musíme zpět. Dál našeho už z nějakého komisáře telefonujeme o naši havrii španělským přátelům do Arandy a současně bureujeme všechny přátele v ČSSR aby nám do Barcelony poslali nově těsnění pod hlavu a novou další sbuědstvu do motoru, která byla též zničena.

ANOČNÍM REJEM
UNAVENÝ TELEVIZNÍ
ŠTAB

.. A PARKUJEME
U JEZERA
ZAMĚSTEM SORT

TV ŠTAB
PŘI PRÁCI

27.7. Ráno Ivan a Raich opravují těsnění pod klávu a druhá skupina jede do Andory. Zatím dopoledne zkouší Ljuba a Papa stopem se dostat na andorskou hranici, kde po večerašším telefonu Mr. Noël by měli přijet naši přátelé z Arandy. Projelo snad tuze aut než konečně jedno zastavilo. Úpoledne se na hranici objevili Tonda, čaro a další z Arandy. Tři z nich sjíždí sněmi a hraničními policisty k autobusu. Tady už Ivan a Raich pomalu dokončují opravu (když místo lapidla použili Sjubin lybar) a Vanca který furt opravuje Hondu si mezitím vydělal 50Fr - když pomohl opravit nějakému francouzi přehřátého Renaulta. Ivan se rozhoduje s provizorně opraveným těsněním vyjet do Andory. A za našeho jásotu vyjel. - i když jsme 2x zablokovali cestu, když chvilu motor úplným značistěním sítko čerpadlo. Na hranici se potkáváme z ostatními, kteří byli v Andoře a to klavm' Mrs. Noël nám povoluje projet Andorou - ať to prý nemáme ve vízech. A tak my a tři auta přátel z Arandy vjíždíme do Španělska, kde zůstáváme v campu asi 10km za hranici v Seo de Urgel. A večer trochu kultury. Najdrive společně večere se španěly a pak na diskotéku, kterou nakonec místo organizátorů řídili Vanca a Flagdt.

28.7 Ráno začíná pracovně. Vašek a Raich se vrhají na motor volky, který nejede dobře a rozebrají coseda! Marně. Další poruchu nacházíme i na autobusu. Prasklou trubku chlazení motoru nám nachdávají zavařit naši přátelé. Sjubu si chystá věci na oběda zjišťuje že nemá vejce. A tak proně do obchůdku vzdáleného asi 400m vysílá dramaturga Ruda. To bylo v 10⁰⁰ hod. Když však bylo 13⁰⁰ a on se navracel začali jsme mít starosti a v 15⁰⁰ jsme vyrazili jej hledat. A našli. Šel na proti nám a bez vajec. „Rychle pojďte se mnou na policii“ pravil a pak jsme zjišťili jako pouť za vajec. V obchodě s vejci totiž Ruda navázal kontakt s americkými vojáky a chtěl jako frager přijet do campu v jezích dálnu. Jenže v jednosměrkách stratili američané směr a Ruda camp a tak Ruda i s vejci předali místní policii. Ti pak Ruda vozili několikrát pomastě, ale camp nenašli a navíc zjišťili že Ruda nemá pas. A tak začalo ověřování na Ambasadě v Madridu, kde musel Ruda našemu vyslanci líčit do telefonu jak šel provejce. Ověřování úspěšně skončilo a tak Ruda vždy na hodinu policie vypouštěla do města (vajec si ovšem nechdvali jako zloku) aby máš našel. A tak na třetí pokus náš ráhodou potkal. A tak Papa sajel s Rudou na policijmístnici, předložil rudův pas a dostali jsme vajec. Oběd se mohl konat.

A po něm jsme mohli jet dál do Pyrenei. A to byla cesta. Stoupání, serpentýny, sjezdy. Ivani autobus šleli. A pak přišlo to nejlepší. Cesta z města Sort se brzy změnila v úpeně prašnou, rozbitou ve výstavbě. Jinak tankodrom. V oblacích prachu jsme se ani neviděli. A to skoro 30km! Až kodbočce k národnému Parku Sant Maurici. Tam už

V POZADÍ VĚŽE AGULES
DE BASIERO - CÍL VÝSTUPU
PEPY A VAŠKA

NAŠ HOSTITEL CHUAN
A JEHO SESTRA...

.. V TÁBOŘE U VILLANOVOY
MÁ IVAN HLAVNÍ REFERÁT

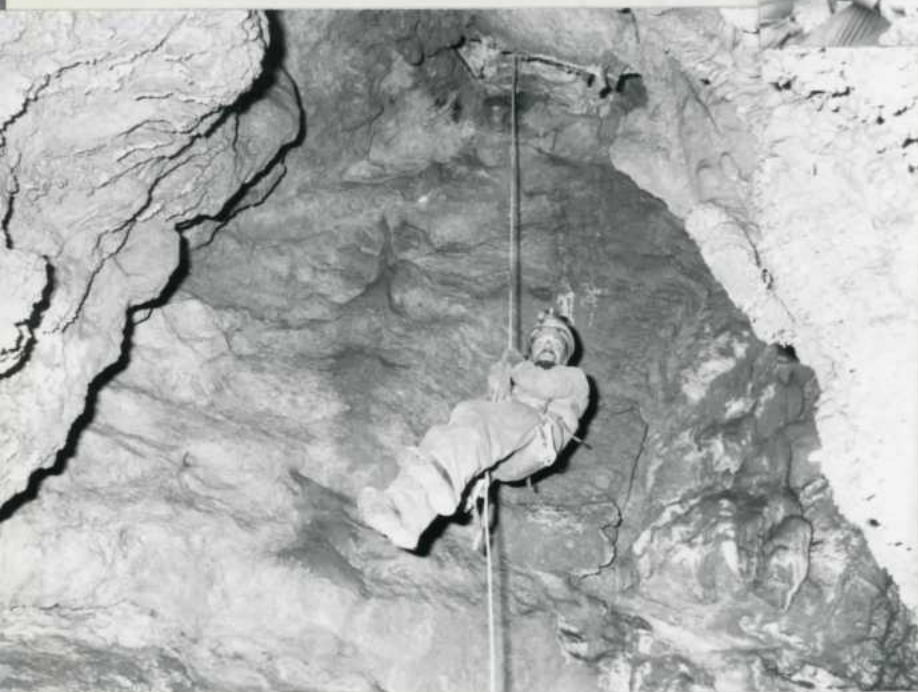
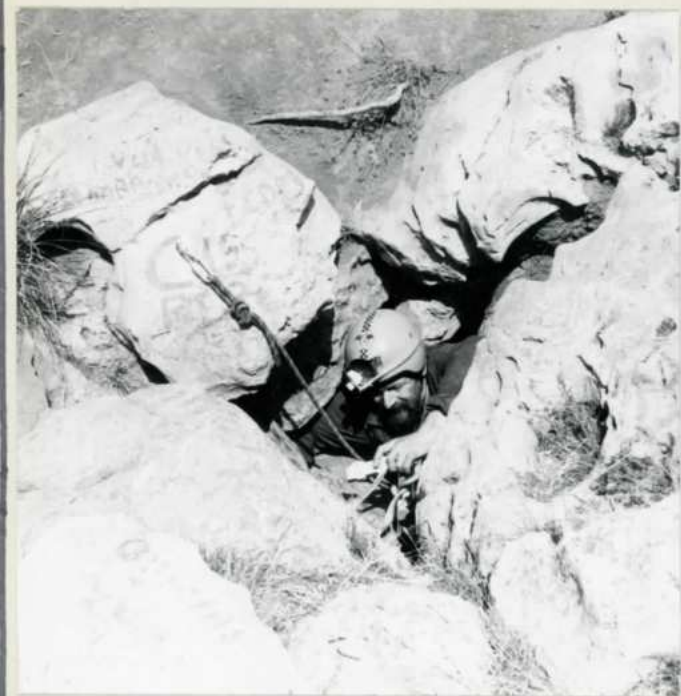
Ivan nechce jet. A má pravdu. Serpantiny astoupání zoutak pro volku. Nocujeme proto u vodní nádrže u odbočky. Vodu využíváme ihned ke koupeli a vanca k chytání rakií o ryb. Jako vždy marnému.

29.7 Dnašek patří kturzi na Sant Maurici. A tak spolu se španělskými přáteli auty vyjíždíme k jezeru St. Maurici do výšky 1900 m.n.m. a odsud pěšky k došším výše položeným jezerům pod vysokými skalními stěny až k chatě d'Amittgès (2405 m). Tady všichni končí u piva a fanty. Před námi se však tyčí 2 věže Agullas de Bastiaro (2758 m.n.m.) a mají vyrážejí Papa's Vencou. Překonávají další cívole a skalní rozsedlinou se dostávají k patě věží skalními stěnami. „Obtížnost tak 4“ odhaduje Papa a zdvořilě sedívá na své botasky s kterých odpadají podrážky „No zkusíme to volně“ říká Vanca a hodina na to si oba podávají ruca na vrcholku. Cestou zpět sbírá stálo pro své přátele Vanca nejrůznější brouky a žko u jezera zpozorovali místní bdělé strážní přírody a musel vše vysypat. A tak sjezdíme zpět do údolí k přehradě a autobusu, kde čeká nějak nemocný Ivan.

30.7 Dopoledne ještě náš TV štáb natáčí rozhovory se španěly a můžeme jet dále na Leridu. V ní se s námi loučí většina španělů a zůstávají s námi jen tři dívky jako doprovod. Navštívíme Leridu a centrální chrám a jedeme na Taragonu. Telefoničky se Papa spojuje s naším novým přítelem Abelem - doporučeným nám polským kolegou - a ten už o nás ví a říká, že můžeme přijet. Nocujeme však přímo u cesty na hrozném smetišti. (to je ve španělsku všude). V noci nás přepadla také místní strašná bouře - a při ní padlo asi 20 kapak - místní lijak

31.7 Opět nesnasitelně páli slunce a my sjezdíme do Taragony. Prohlédneme si místní pamětihodnosti - chrámy, koloseum... Chceme také doplnit pitnou vodu - ale brzy zjistíme, že za všech okolností sice teče voda - ale slaná. Pokračujeme proto na Villanovu, kde nás čeká Abel Murcia se svojí páskou ženou, aby nás kontaktoval s místními speology. Nachvíli zastavujeme u moře, kde se s námi loučí i divčí doprovod z Grandy a my jedeme za Abelem. Ten nás očekává s místním žesky nářem Chuanem - zdvořilým policajtem. Ten bude doprovázet naši „žesky“ skupinu v místním krasu. Ten nám také nachází místo na campování přímo u moře. Tam bude zkládána Vaškovy skupiny příští dny.

1.8 Je ráno a do Barcelony odjíždí Papa, Magot, Zjuba, Jana, Ivan s autobusem a TV štáb. Před tím ovšem umýváme autobus mořskou vodou a Vašek, Raich a prostějovci jedou na první akci do krasu nad Villanovu. První šok v Barceloně - to byla cena za registraci: 24000 peset (6000 Kčs) za osobu. Ještě, že oficiálně tu je jen Papa. Sotkáváme se i s dalšími přáteli - z Grandy Estebanem a chvierem a ti nás hned ujmou a provázejí městem. - tedy lanovkou nad město. A večer jdeme na otírání recepi, která byla na nádvoří paláce. I když na ni směl pouze Papa, přátelé nás sem propašovali všechny - a tak šampaňské bylo pro všechny. (zdarma.)

V JESKYŇÍCH KRAS
NAD VILLANOVOU PRACOVALA
VAŠKOVA SKUPINA...

2.8 Dan začal nepříjemnými zprávami: vykradli česká auto (ab kluci spali u něho) i další účastníky kongresu - třeba i na ulici. Ráno má referát na kongresu Papa a tak TV štáb má pohotovost. Vlastně i Šjuba - neboť Papa přednášel rusky a Šjuba vše krátce tlumočila do angličtiny. Krystaly z Bojiru vzbudily pozornost a rdzem a pamí A. Hillová autorka knihy „Cave minerals of the world“ věnovala svou knihu i s popisem světským kolegům. Kamarádami

jsou v plně prdci celý dan. Točí intarviskadekým, s Rabam, který se konečně dočkal Šjuby, zástupci MKČSR, Odpředane má barcelonská skupina volno a večer se všichni oddívují barevná fontáně tryskající s mnoha vodotrysky a doprovodem hudby nad kongresovou halou.

Zatím Vaškova skupina pilně pracuje v jaskyních propastech nad Lillanovou. Včera začali jaskyni Avene Emili Sabate (-46m) admas. eatimco Raich má službu v táboře kde vaškova skupina na propast AVENE DEI LAHI (-73) se vstupní propastí - 30m a pak přes přepinky až na dno. žádný problém. Zato v táboře ano - to když Raich uvařil ryži v mořské vodě a ostatní ho chtěli zabít.

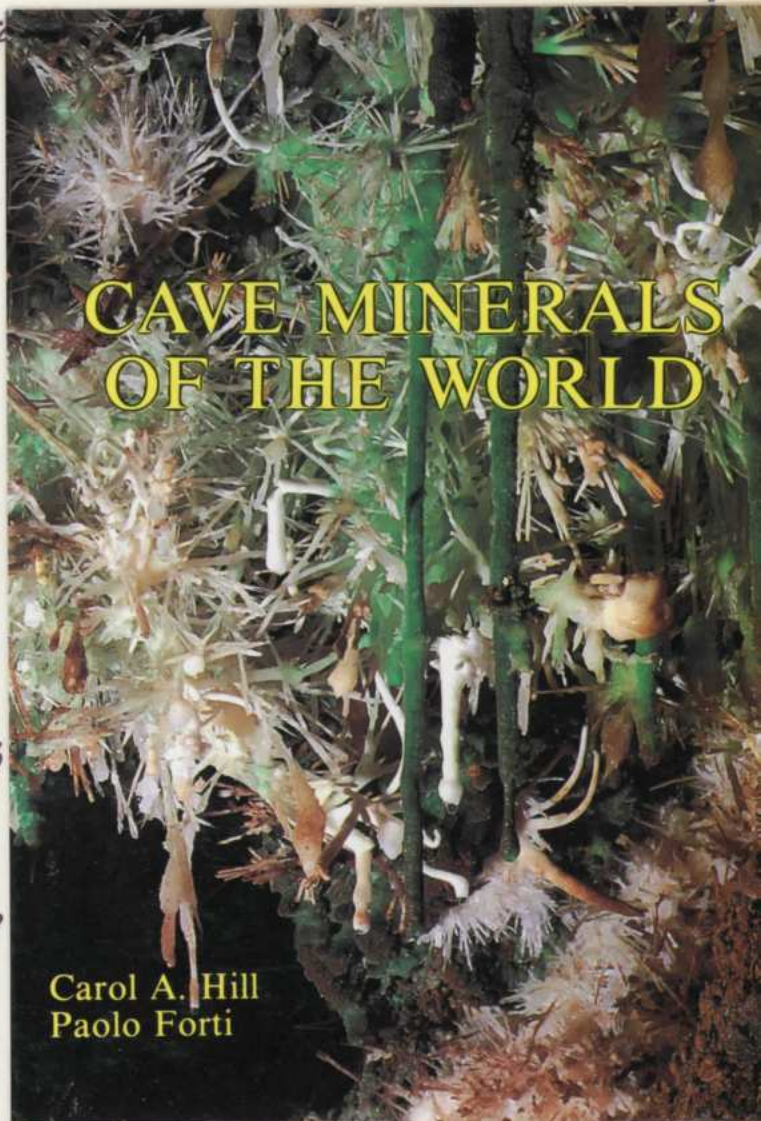
3.8 Kongres pokračuje a s mimi prodáv materiálu nejruznějších spakežem přímo v hale. I myzkoušíme u čs. stolu něco prodot. Marně.

Konturance je silná. Vrcholí také volební kampaň na předsedu UIS.

Sbíráme a získáváme klasy pro Doc. Panoše (od švédů - samozřejmě pomocí Šjuby, od Morů ...) Ale jastli to bude stačit? Odpoledne TV štáb, Ivan a Hírek i autobus se přemísťují do Vilanovy a my večer s našimi španělskými přáteli jdeme na večer do stylové rybořské restaurace, která končí hočně po půlnoci a dala našim čekatelům zabrat. Kravátky, chobotnice, humři, manuky...

Zatím Vaškova skupina pokračuje v třeminyových sestupách nad Vilanovou. Dnes mají 2 propasti Avene Bensami-Digon (-95) a Avene DEL LLambrice (-87m). Dnes v táboře vaří Papa-Herman a večer všechny překvapí výborným obědem.

4.8. Ráno mají na kongresu přednášku naši přátelé z Arandy a tam namůžeme chybět. Dostáváme také do Barcelony 2 těsně pod klauz motoru, které po různých problémech a dobrodružstvích

CAVE MINERALS OF THE WORLD

Carol A. Hill
Paolo Forti

CESTOU DO BARCELONY ... AVNÍ NOC

privazeli do Barcelony doc. Panoš a D. Havlíček. Odpoledne jdeme s našimi přáteli na prohlídku parku a zndej pak vyklášenými uličkami na naši ubytovnu. Aco Vaškova skupina? Ivana šáda mají službu a dnes nás doprovází Chuan. do propasti Aven DELS Esquiers (-180m) a odpoledne - neboť dnes se tuloučme - přijíždí do táboru i chuanova sestra.

5.8 Dnes se mají obě skupiny setkat v Barceloně. Odpoledne opravdu volka i autobus jsou u kongres. haly. A tak společně můžeme jít do musea P. Picassa. Shodli jsme se jen tedy natom, že ty čmdraminy by snad i Raich. Pak jdeme na poslední společnou večeri s našimi přáteli z Arandy a posledním matrem se vracíme k Ivanovi, který spal dobře zamčený v autobuse. a hned nám sděluje, že byl přepaden a že od úplného vytrádemí a jisté smrti ho zachránila skupina Jugoslávci.

6.8 Dopoledne mají všichni volno. Balíme věci; Raicho, který ode dneška doplňuje naši expedici. Loučeme se s našimi přáteli a jdeme směr Itálie. Hned první hranice nás šokovala. Španěl i Francouzi nás pro zistotu kontrolovali čtyřikrát a dokonce nám prohledali důkladně celou vočku a málem nás přivřeli, kvůli šutru, který si ve voze nechal Jurq. Končně nás celníci pouštějí a my míříme na sever. Ale jak pravili jasnovidci - je pro náš autobus Francie docela nebezpečná. Za městem Narbone autobus zabloudil z trasy až k moři, kde pro omezení rychlosti jsou nasilnicích vybudovány křby. Hned první Ivan neviděl a 60km rychlosti na něj majel - pak se vznese a podpadu se dostavil výsledek: otevřena zadní vrata a zmich se řinula nafta zrozraženého sudu, kutátoły badny a brambory, létaly melouny. A Francouzi se skoro opůlnoci bavili tím, že nám to vše poctoli sbírali. Rychla easy pvdáme obří kaluž ropy. pískem a upalujeme mimo město a vše čistíme. Spíme raději na dálnici.

7.8 Pod pátlím sluncem jdeme rdn o dleka strídáme dálnice s normálními cestami. Okolo 17⁰⁰ jsme nad Monakem a Ivan se chce projet po zdvocni dráze F-1. Formulim to trvá pár minut - nám to trvalo pár hodin. Tokdyž jsme poskakovali pomalu vpřed obrorstkými kolonami aut, bez šanci zaparkovat. Lehce projíždíme italské hranice a po pětce drahd dle mci se stovkami tuneli a mostki míříme na Janov. Nadále mci také spíme - zadržte.

8.8 Jdeme stále na Veronu. Zastavujeme koupit potraviny v Mantově - atady asi 30km od Verony také končíme. Provizorní těsněm pod hlavou motoru nevydržela. Musí se celé vyměnit - a to je práce při max. úsilí na 24 hodin a to nám také odesla baterka v autobusu a tak jdeme na nahradní mlou a autobus startujeme rozhačováním. (a to chce vždy hordu lidí) Ana Monti Lesimi, snad 60km odtud nás čekají kolegové z Bielsko Bialoj. Proto Papa s Vaškem, Šuba a Raibe vyjždějí ke Spluze dalla prata, aby pomocí kamionu našich kolegů jsme vyvezli na Monti Lesimi náš expediční materiál. Hladně po půlnoci sanase první část dostává ke Spluze. Utváme se s gedenáši polskými přáteli a zjišťujeme stav prací na Spluze. Celý systém je vystrojený polskými lany. Nemí však zatím podzemní tabor a exploraace také čeká na nás.

NÁŠ STÁNEK V BARCELONĚ

PARC GÜELL

KOPIE SANTA MARIE (TA LOŠ)

9.8 Dnesšek je komplikovaný. Vašek a Papa jdou na první akci do jeskyně Bally Bianca spolu s polským kolegou. Dnes také ve 12⁰⁰ je domluven ve Fosé sraz s naším autobusem (věříme, že opraveným). Také ano! Kluci opravu stihli. Raich vyndá volkou zbytek materiálu ke Spluze a my s polsky a italý Marcolam jedeme asi 4 km dolů jezích gazy k Adiči, kde vstoupíme do jeskyně. Známa je však také tím, že na platu nad ní postavili vepřie a nočička samozřejmě prosakuje do Bally Biancy. Když jeskyně má 1200 m, navštívíme pouze první 100 m, další nepouští sířon.

Večer popěšim návratu z Fosé budujeme náš tábor a pořádnou pořádnou oslavu na naše setkání.

10.8 Dnes vlastně začíná pořádná akce - Spuga della Prata - 998 m. Dotím co se všichni chystají na večeri ke speleology - farděovi Don Giovanni (který všechny pozval) a co se začíná příprava instalace výtahu do vstupní propasti - připravuje se naše útočné družstvo do Spuggy. Papa, Vašek a Raich balí do 3 velkých vaků podzemní bivak, stravu, karbit... Jezích cílem je sestoupit na nové dno jeskyně a pokusit se zde najít pokračování systému - což se doposud nepodařilo řadě italských expedic. Je to trochu riskantní tak Papa, který vybral do útočného družstva Raicha, který vlastně Broky nalezl pořádnou díru. Ale důvěra je silná, Mirka známe. Čeka je náležitý úkol - přetransportovat bivak dolů i nahoru, provést exploraci...

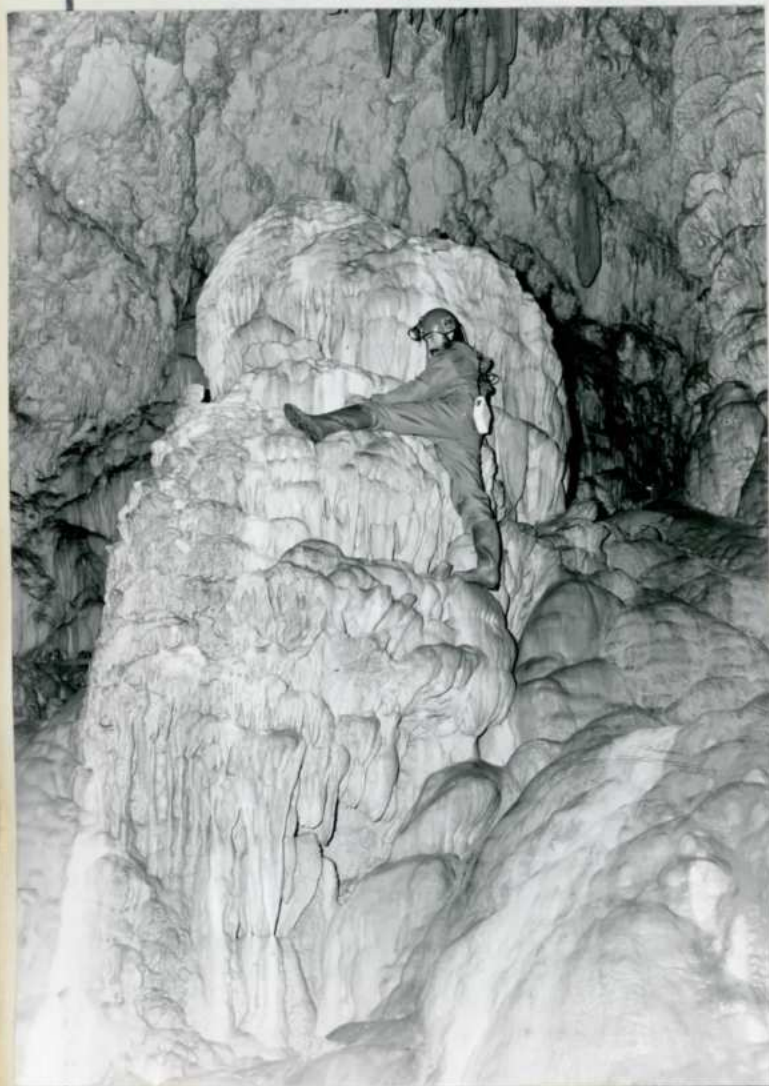
13⁰⁰ - sestupuje vstupní šachtou - 132 m Papa - a první problém na který narážíme, jsou krátké smyčky na přeplinkách. Upravuje me proto výstroj a sestup, který komplikuje skupina jakýchsi italských speleology kteří se spustili navstupní propastí pod 10 m, může pokračovat. Na vertikále - 108 m setradičně musí Papovi něco stát. Na druhé přeplince zjistuje, že má zkažené přezky na karbitovém svátku a navíc mu upadla dole náhradní svátlo. A tak leze 4 přeplinky potmě. To je výkon! Mira s brzy osvojuje techniku a skupina pracuje sehnane. Sestup raději jen Papa fotografování. Dostupně jsou zranění vertikály i nekonečné úzké labyrinty a meandry svodou. S hloubkou přibývá i vody a vodopádu. Konečně studna Torino a upeně pomocí sjezdové ma ježí dno do - 700 m kde bude náš bivak. Malá boční chodba asi 1 m nad dnem studny Torino přechází v malý domek, kde instalujeme tři zděšené sítě a vaříme karkýe. Okolo 24⁰⁰ dorazí zranění dva poláci směřující jen tak náhodou k zraně. Oa nich se dovidáme o bokotě hostině u Dona Giovanniho.

11.8 Mokři konečně okolo 01⁰⁰ uleháme k spánku. Máme sice i zranění - ale usnout dokázal na chvíli pouze Vašek. V 4⁰⁰ nás opět "budí" Marucha a Vicher, vracejí se zedna. Vaříme karkýe a mizí nahoru.

V 9⁰⁰ dorazí zekanné družstvo poltiku Andriagi, Zausak a Jurak, kteří nás mají střídat. A tak oni odcházejí a my přejímáme štafetu sestupu. Mirka ovšem na nové dno. Sjezd propasti Bologna a výstup Bahmitou stěnou do výše asi 30 m, který Mirkou trval skoro hodinu. Pak sjezd dalšími propastmi, úžinami, takzvanými, že jimi neprolezl ani Mira. Dno nové části md upeně jiný charakter než celd Spuga. Sucho, vstřety mickaminku, flysové

A NA MONTI LESSINI NÁS JIŽ NETRPELIVĚ OČEKÁVALI POLAČI...

BELLA BIANCA...

stále se uvolňující lanca vopanců. Prošelme labyrintem puklin, zvaler a do-
mů a připadáme si jako v kněžyni. Všude ale kam promkneme, jsou stopy
poněkud, kdo tu byl před námi. Po 12 hodinách zahájujeme výstup do bivaku.
Tady najít nově části, znamená nejdříve poznat objevné - a to za 10 hodin není
možné. Ve 22⁰⁰ jsme zpět v bivaku a na exploraci vyrazí Andražova skupina,
kterou vyhledáme resp. odčeka.

A co zatím na povrchu? Mnohonovéko. Nadáleto Spluzy Magd a Aleš zjistili
na dně jedné zporuch silný průvan z kamenného zvaler. A tak je začali
rozbírat a po 12 hodinách práce narazili na průlez, který vede někam
do podzemí - a gesty ně Morava byla nasvětě.

12.8 Naše družstvo v podzemí ještě ani neuleklo, a exploracní skupina Andraže
byla (za 3 hodiny!) zpět. Třetí nám dala cenu a tak sbalili lana znovu části
a zahájili výstup na povrch. My také v 6⁰⁰ balíme bivak a v 8⁰⁰ zahájujeme
retransport, který komplikovaly naše lampy, které nechťaly na postky karbit
hořet. A tak je stále opravujeme. Mirka pomalu také opouštěly síly, evlastě
v meandrech, ale držel se statečně. Na -108 mudetonce užívaly gipsy
a musel se vrátit z 1. přepinky. Ale za hodinu je překonal. V 18⁰⁰ jsme pod vstupem
šachtou, kde právě nastupovala druhá retransportní skupina - tři poláci
a naši Pepa s Alešem. Druhá retransportní skupinu Luboše a Marka jsme
potkali pod -88m. S posledními paprsky vystupujeme Pepa, Vasak s
horáčkou a unavený Raich na povrch.

V Moravě zatím Mirka Schef zahájili dokumentaci a zjistili, že systém
má pokračování za meandrem, který je nutno trochu rozšířit.

13.8 Ráno Vasaka Raich Dopocívají po Spluze, ale Pepa bere Janu a Jdolu
provdět fotodokumentaci do Moravy. Dnes dopoledne je také dokon-
čena instalace výtlaku v vstupní šachtě a Raich ihned bere funkci obsluhy
vratku. Jako první zakazníky má Luboš a Marka, kteří se vrací za dnem.
Přivázejí nadobře zprávy o našich. Třetí jsou hodně vyčerpaní na I. bivaku
v hloubce - 600m. A pak začalo čekání. V 19⁰⁰ se ozval pram z této skupiny.

Jurak a říká, že všichni i naši jsou pod -108m. Materiál však zlikvidova-
li pouze pod -88m. Naši Aleš a Pepa neměli sílu vyndat materiál na kuru.
Čekáme ještě dlouho. I po ležku ležl Pepa -108 skoro 2 hodiny. Ještě, že se
vstupu máme je fungující lift.

A v noci, nastalo velké loučení s našimi přáteli z Fosé. Vážně
pozvám k návštěvám a naše působení na Spluze končí. Přadáme
Marcelovi gesty Moravu. Kdalsímu pramku stačí dokončit
většami průlezu. Zatím má Morava asi 50m hloubky.

14.8 Ráno vše balíme a po částech svážeme veškerou materiál
do Fosé k autobusu, kde je Ivan druhý den odstraňuje všechny
případné mouchy, které by mohl autobus mít. A můžeme
jet na Terst. Tam dorážíme v noci a máme kledáme
někoho z našich přátel. Všichni jsou nadovolení a vrtí
se až zítřka. Proto můžeme nad městem.

15.8 Vracíme se do města a hned ráno nás nachděl Bruno.
Vítání jako vždy a hned se jdeme ubytovat na klubovnu

NAŠ TÁBOR...

.. ATAK SE VYSTUPOVALO ZE SPLUHY POSLEDNÍ DEN..

.. SEŠTUP DO MORAVY..

klubu San Giusto, kde Raicha lanca ihned tradičně sa urháji kteleutei. Odpoledne s Brunem míříme na prohlídku Vall de Rosandra, do krasovětkováolí asi 10km nad Terstem. Do prohlídce kaňonu končíme v malé kaspídce na jeho dně, asi 10m od jugoslávské hranice u italskéko una. A večer samozřejmě na klubovně pokračovalq televizní anabáze.

16.8 Dnes je odpočinkový den v Terstu. Každý její tráví po svém většinou ve městě. A odpoledne jdeme do obchodu Aventura k Brunovi. Televize natáčí a my nakupujeme nějaký ten materiál. A večer připravuje Bruno pro nás všechny špagety. A ani utčko TV štáb nechybí a hned dáteží s Brunem interviu. Na otázku co soudí o častoslóvensku Bruno na 12 pokus odpovídá: Sparty dobré, pivo dobré, ženy hezké, gastyne pakné! Přišli se snámi rozloučit i ostatní členové klubu S. Giusto s předsedou Trabuchiu.

17.8 Ráno opouštíme Terst a míříme na Tarvisio a na Rakousko. Hra- nice lehce přetračujeme a jedeme až k Seiburgu. Mám časový náskok a tak jsme chtěli navštívit vodopády nad Abtenau. Jenže... Autobus si opět postavil hlavu - a odmíté jet. Tentokrát to byla porucha na čerpádle. A tak máme do večera co dělat. Navážeme nedaleko Abtenau u Salachu.

18.8 Ráno navštívujeme našeho známého Krysztófa Klaszynského a jeho prodejnu speleopotřeb a pak míříme dle až do Mnichova, kde parkujeme podobně jako vloni asi 30 minut chůze od centra. Večer trávíme ve městě.

19.8 Pokračujeme opět dle dnes na Norimberq kde nás očekávají naši přátelé ze Společnosti speleologického klubu při Muzeu v Norimbergu. Večer máme s nimi společné setkání svačeri v bytě Rendfy, který leží mimo město. Kupodivu jsme se přesvědčili, že i němci jsou pohostinní.

20.8 Se loučíme s přáteli z Norimberka, ale ještě s nimi jdeme na exkurzi, do krasu kde pracují na zájezímavých výzkumech. Ukázalo se totiž, že díky podzemní těžbě rud vzniká jí v oblasti krasu asi 60km od Norimberku nové povrchové formy propadlím zeminy do neznámých gastynních prostor. Aktivují se tak i nové gastyne. A večer už definitivně míříme do Bohumína. A touž probáhele bez problémů. *Jan A.*

S NAŠIMI
NĚMECKÝMI
PŘÁTELI NA KONEC

V MORAVĚ

ANAŠ TV ŠTÁB JURA A RUDA...

... UMÝT NÁDOBI' A JEDEME DOMŮ...

Největší expedice bohumínských speleologů nezačala nejlépe. V době, kdy již měla být za hranicemi naší vlasti, neopustila ještě ani Bohumín. Stávkující autobus se umoudřil až 20. července večer a expedice konečně vyjela. Jejími členy byli Fidič Ivan Podhorný (fanově motorismu jméno znají, ano, je to automobilový závodník), Ljuba Šromová — psycholožka, pokladnice, kuchařka a tlumočnice výpravy v jedné osobě, Jana Vágnerová, kuchařka, Josef Vágner, vedoucí expedice, Václav Šutta, jeho zástupce a Fidič druhého vozu, volhy, a spolu s Miroslavem Reichenbachem speleologové a milovníci zmrzliny, oba ovládají devatero řemesel, což, jak jsem později pochopil, je ta hlavní kvalifikace speleologa, který se vydává na cestu do světa. V Bohumíně se také „nalodil“ malý štáb ostravského televizního studia — Jiří Radek a Rudolf Bajer, kteří tak doplnili bohumínskou část expedice, rekrutující se z členů speleologické organizace Orcus Bohumín.

Miroslav Reichenbach při výstupu z jeskyně nad španělským městečkem Villanova nedaleko Barcelony.

ti někam k padesátce — a v autobusu, v tom se čekalo jen na jediné. Na vlny moře a na jeskyně poblíž Barcelony, které sloužily jako trénink na hlavní úkol. Napřed ale Josef Vágner, Ljuba a Mírek a televizní štáb

vostl. Italský tisk píše dokonce o překonání nehlubších jeskyní na světě. Ale zde je spíše přání otcem myšlenky. Cíle Poláků jsou sportovní, všichni členové výpravy sestupují na dno jeskyně. A co více, s ekologickým aspektem. Všechny materiál opět vynášejí na povrch. Naše „hloubkové“ bohumínské družstvo — Pepa, Vašek a Mírek, sestupuje do spleťtého systému, dvakrát divákuje, ale jeskyně se odmítá, bohužel, stát světovou. Ke smutku našemu, ale hlavně domácích, pro které zůstává tisíc metrů zase jenom snem.

HISPANIA '86 ANEŽ ŘÍKEJTE JÍ MORAVA

byli účastníky barcelonského kongresu, kde Josef přednášel o hledání vody na Krymu, televizní štáb natočil řadu záběrů a k výpravě se připojil další člen, Svéd Rabbe Sjöberg, mezinárodně uznávaný speleolog — geolog.

A pak už loučení se španělskem a jízda po pobřeží četní-

Zatím zbytek výpravy čeká na svůj úkol, retransport materiálů, a dlouhou chvíli si krátí průzkumem širšího okolí. Mezi černostrakatými krávy, přítomnými snad všude, zvláště Mírek Vaněk hledá stopy, které by jej přivedly k novým jeskyním. A jako by chtěl potvrdit rčení, že kdo hledá naje, nachází vývěr studeného vzduchu a začíná odstraňovat suť.

Jeho nadšení strhává i prostějovské družstvo i poněkud skepticky se tvářící televizní štáb, který však také se všemi ostatními tahá balvany. Po desetihodinové dřině, 11. 8. 1986 ve 23.30 proniká Mírek do jeskyně uzoučkým průchodem, po něm i Aleš a Jura. Ve 2.00 vylezají ven s jásotem. Objevili jeskyni s pěknou výzdobou, do které ještě nevkročila lidská noha. Druhý den se vchod do „jeskyně „netrhne“. Zvláště nadšení jsou Italové, kteří pro ni mají jen bella, bella! Krásná, krásná! Mírek je k smrti unaven, ale září spolu s ostatními a je jen zklamán, že výprava je vlastně na odjezdu a nebude moci prozkoumat další prostory. Co tam asi je? Ale čeká je ještě jeden úkol. Podle tradice musejí dát objevitelé svým objevům jméno. A tak se na mapách objeví nová jeskyně se jménem Morava. A první sál je na počest spolupráce českých, polských a italských speleologů pojmenován Přátelství. A ještě jedna památka zůstane po naší výpravě. Vstup do dalších prostor byl na návrh italských speleologů nazván Mírek. V současné době členové výpravy netrpělivě čekají na další zprávy z Itálie, jak pokračují výzkumy v „jejich“, či spíše v „naší“ jeskyni. Je to přece Morava, která je teď i v horách Monti Lessini, pár kilometrů nad Veronou.

Za hluboké noci autobus dorazil do Prostějova, kde se již druhá část výpravy málem loučila s vidinou cesty a pomalu podléhala trudnomyslnosti. Byli to zástupci speleologické organizace Javoříčko Prostějov, kteří hodně po půlnoci dokončili nakládání zbytku expedičního bagáže a mohli se v klidu představit. Miroslav Vaněk, velitel vozu a navigátor autobusu, speleolog — a jak se později ukázalo — zarytý objevitel. Dalším z lidí devatero řemesel byl Jura Koudelka a na počet třinácti expediční doplnili ing. Vladimír Šádek, Aleš Tomica a Josef Cetkovský.

☆☆☆

Při průjezdu Francií jsme vzpomenuli na Horničkovy Lisy z Provence, ochutnali červené víno, viděli Pont du Gard,

Ostravský televizní štáb v akci ve francouzském Carcassonu.

navštívili Carcasson, ale hlavně jsme pospíchali do Andorry, kde se výprava měla spojit se španělskými speleology.

Spolu s nimi jsme měli navštívit národní park Sant Maurin v Pyrenejích, pak prozkoumat jeskyně jižně od Barcelony, zároveň jako trénink na další část expedice, a zástupci výpravy se měli zúčastnit IX. světového kongresu speleologů v Barceloně.

Pyreneje se před naším autobusem zpočátku tvářily pří-
větivě, asi jako podhří Bes-

ka Funese, do Itálie, do pohoří Monti Lessini nad Veronou, kde ve výšce 1475 metrů čeká druhá nehlubší jeskyně v Itálii — Spluga delle Preta. A nejen ona, ale také polští speleologové z Bielska-Bialé, kteří již vystrojili jeskyni lany a připravili bivaky pro další průzkumné práce. Čekají také italské speleologové z vesničky Fosse. A cíl — pokusit se najít pokračování jeskyně, která má zatím 985 metrů, a dosáhnout tisíce metrů, hranice jeskyní světo-

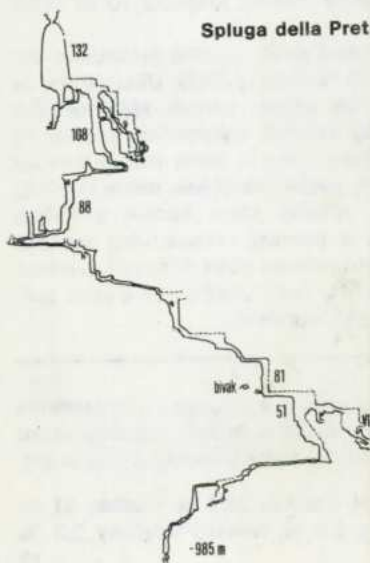
PhDr. RUDOLF BAJER

Na dno Splugy della Preta

V r. 1986 uspořádala základní organizace České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína ve spolupráci se speleology z Prostějova a z klubu Bielsko-Biała z Polska expediční výpravu na hřeben Monti Lessini v Itálii.

Hřeben vystupuje severně nad městem Verona do výše 1545 m. Jeho západní okraj tvoří svislé stěny spadající do údolí, jímž protéká Adiže, všude na severu vyčnívají zasněžené vrcholky Dolomitů. Na horu vede několik úzkých, klikaticích se cest, které končí ve vesničce Fossé. Z ní jde na vlastní hřeben kamenitá, horská cesta, sjízdná pro terénní vozidla. Hřeben Monti Lessini však není známý pouze propastí Spluga della Preta. Mají zde i další turisticky a speleologicky zajímavé přírodní výtvořky, jako most Ponte di Veia, jehož vnitřní dosahuje výše okolo 18 m. Na úpatí skalního mostu je i několik jeskyní s archeologickými nálezy.

K zajímavostem patří jeskyně Ci, asi 200 m od ústí Splugy della Preta tvoří jeden mohutný dóm o rozměru 40 × 30 m a výšce okolo 10 m. Vybudované podpěrné sloupky z vápenných desek svědčí o tom, že jeskyni místní obyvatelé zřejmě k ocelovým účelům.

Spluga della Preta

Spluga má dlouhou speleologickou historii a stala se mezi speleology pojmem. I když není nejhlubším vertikálním systémem světa, patří speleoalpinisticky k nejnáročnějším. Na rozdíl od dalších hlubokých systémů má jediný vstup, což neumožňuje pronikání či ústup podpůrných skupin níže položenými vstupy, a tak odlehčení transportu materiálu. Kromě hlubokých vertikál komplikují průnik dlouhé, členité, bahnité a velmi úzké meandry, kde bývá často problémem i protlačit transportní vak s materiálem.

Černý jícen vstupní šachty přitahoval pozornost člověka odedávna. Mohutná, 130 m hluboká vertikála však vzbuzovala i respekt. Poprvé se do ní odvážili spustit v r. 1925

L+Z 2/88

alid
zeme
2

89

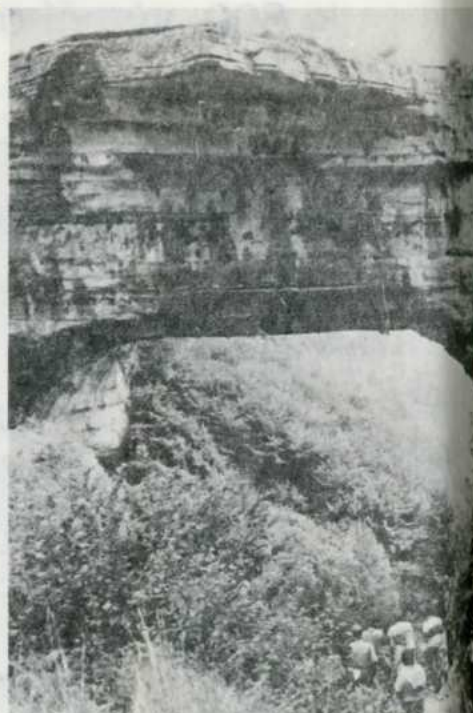

Sestup do dómu Příkladství
v nově objevené jeskyni Morava

družstvo s cílem sportovního průstupu systému a po něm nazítí ráno i 2. polské družstvo s cílem dosažení podzemního bivouaku a vystřídání českých speleologů ve výzkumu.

Nová část Vechio Trippa má zcela jiný charakter. Jsou to suché, fosilní partie s množstvím závalů a nickamínku. Jde o spleť dutin mezi zřícenými balvany a chodeb v několika úrovních. V tomto členitém terénu se výzkumné skupiny pokoušely proniknout do neznámých částí. Všechny práce však končily ve slepých prostorách.

Je 12. 8. a obě družstva končí průzkumnou činnost ve Vechio Trippa. Zahajují mnohem náročnější návrat a přepravu materiálu zpět na povrch. S mokřými a těžkými vaky na

Skalní most Ponte di Veia/
Snímky Josef Wagner

zádech z téměř kilometrové hloubky je výstup po lanech i průnik meandry dřinou. Ve večerních hodinách jsou však všichni v táboře.

V čase, kdy v kilometrové hloubce Splugy pracovaly výzkumné skupiny, nezaháleli ani ostatní členové výpravy. Při průzkumu okolí v jedné z terénních depresí v závalu balvanů ucítili závany studeného vzduchu. Začala namáhavá otevírací práce. Po odstranění hromady vápencových balvanů a sutí se otevřela úzká puklina do podzemí. Dalšími objevnými pracemi se podařilo proniknout do klesající jeskyně dlouhé asi 100 m a hluboké 61 m, nazvané Morava. Její výzkum nebyl ukončen a je naděje, že zde italská speleologové prostoupí hlouběji.

TALIÁNI

7-11.9

ZASE U NÁS

Pár dní po našem návratu ze světa přijali k nám z Testu z klubu San Giusto:

Bruno, Giorgio - chef klubu, syn Bruna Enrico, Jepo, Paulo, a profík...

Poválekém uvítání v neděli začne příští den okružní jízda ČSSR...

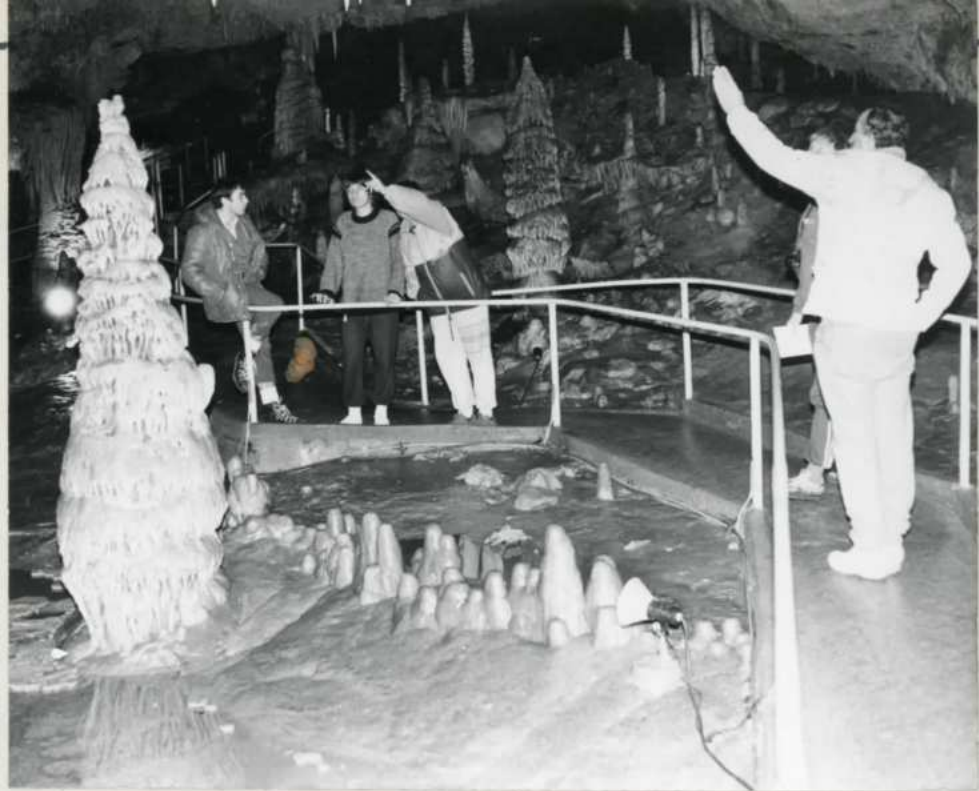
8.9. Ráno v doprovodu Papy bereme směr Slovensko.

Ovšem nejdříve se zastavkou na VB karvinské registraci a pak vyje na Pustevny a z Pusteven na kněhyni do díry kněhyniska propast byla trochu mdrobná pro Giorgio (jinak bankéře) a tak s Brunem dosáhli pouze „Netopýří chodby“ - ale ostatní to zvládli lehce. Z Pusteven míříme přes Beskydy až do Deměnovské doliny, kde dnešek zakončujeme v campingu.

9.9. Ráno nás bridi lížák bizíci do stanu a tak vše balíme v dešti. A pak hned jdeme na prohlídku Deměnovských jeskyní. Nejdříve „Svobody“. Chef Ivan nám odváží zvláštního průvodce a italové tráví dlouhý čas v každém koutě jeskyne. Pak navštívíme „Ledovou“ a po ní míříme na Spisský hrad. Tam se dostáváme po zdvěračné - a jen utecím Papy a hned průvodce po lížích (které chtěla hned s Italy měřit) nám pomohly smíknout do hradu. A z hradu míříme přes večerní levoce do Slovenského ráje, kde marně dlouho sháníme hotel. Až v noci nás ubytovávají přímo pod Dobšinskou jeskyňou.

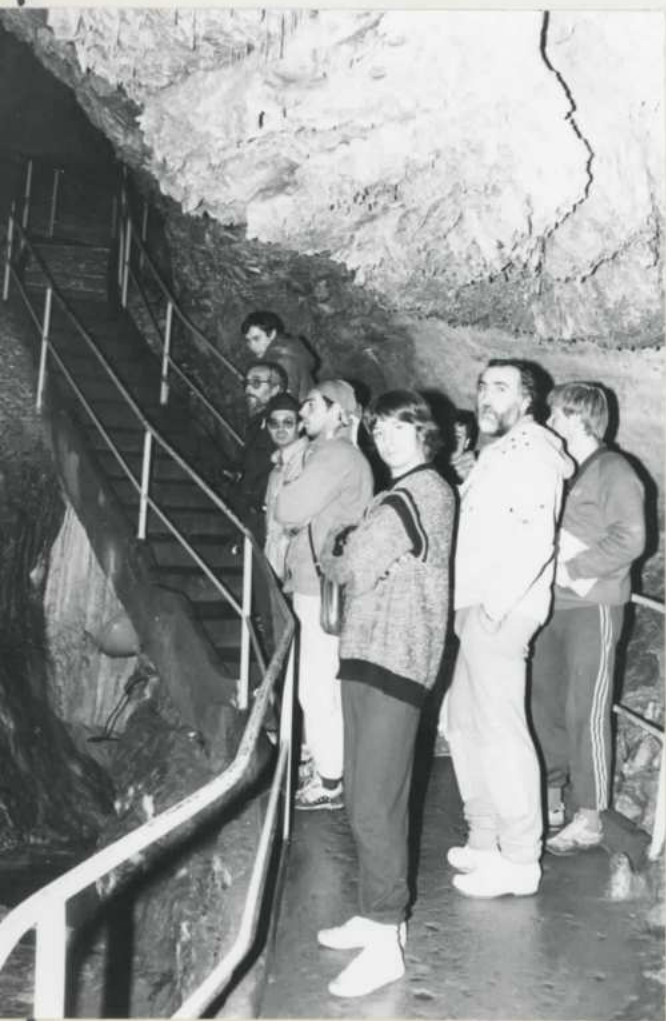
10.9. - Dopoledne navštívíme Dobšinskou ledovou jeskyňu a hned po ní míříme klanovce na Gerany. Ta napramovala. A tak jdeme na kraj slov. ráje. Chtěli jsme ukázat kostem kaňon řeky Hornádu. Neukázali. Vyhnali nás cigáni. A tak jdeme na guláš připravovaný Faldikem do Bohumína.

11.9. Dnes nás italové opouštějí. Jdou do Prostějova.

PIRÁT? NIKOLIV!
BRUNO NA KNĚHYNI

V DĚMENOVĚ

DALŠÍ OBJEVY NA KRĚHVINI

14.9

1986

14.9 Když Marian v květnu vykopal „Marianku“ - zjistili jsme, že rajon této části je opravdu nadějný. A tak tu směřují další akce. Dnes Pepa, Dežo a mladí Radim, Petr, Lada..

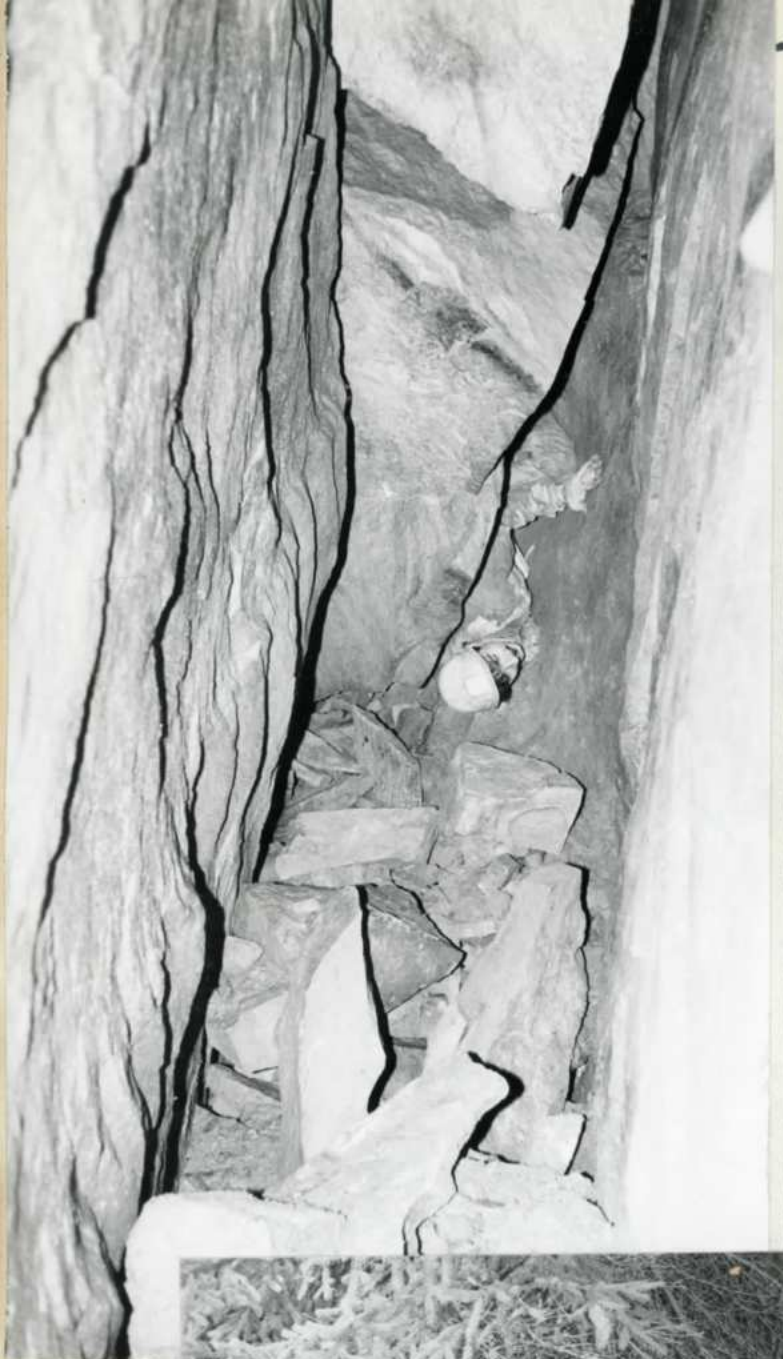
Likol byl sice zmapovat „Marianku“ - ale hned zpočátku jsme našli další díru - sraa ne velikou (asi 9m) akonovou. Postala pouze čísto „Jaskyně č.10“. Napřed ji ověřně mapují mladí (asi 2 hodiny) a pak Pepa a Dežem (asi 15 min.).

Potom míříme do „Marianky“. A hned nacházíme místa k proloužení. Pepa sevrhá do úžiny a sekáčem ji hned rozšiřuje, za úžinou je balvany ucpána puklina. Balvany postupně s Dežem rozbíjíme a vyklízíme. Vzniká tak otvor vhodný pro Pepu a Deža - a za ním objevujeme systém puklin dlouhý asi 40 metrů. Vše je tady volné a padáží okolo čerstvé balvany. A tak „Marianka“ nabyla na velikosti.

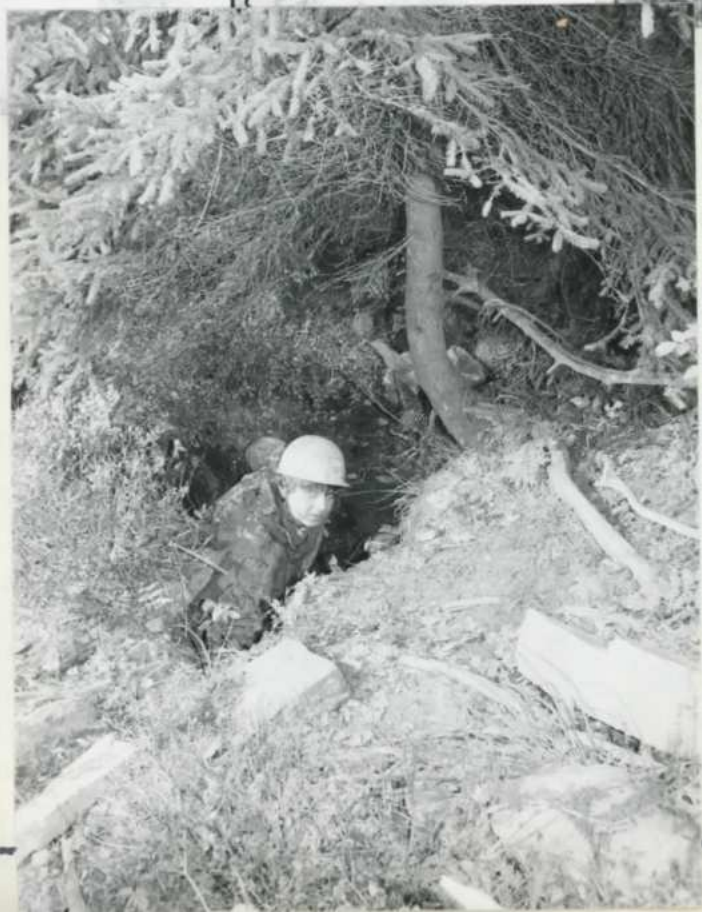
28.9. Dnes jsme vyjeli Marianku mapovat. Václav, Pepa, Dežo, Pepik, a Josefovi kluci a Jera Sýkora

Marianku už nacházíme lehčeji a hned se domnívrháme. Na všichni ovšem stejně jednoduše. Do vstupu to šlo všem. Pak ale přišla protopaná úžina - a tu už všichni neprošli. Tedy Václav. Ostatní promikají postupně asi 40m do koncového bodu a brzy zjistíme, že jsme pod vstupem, neboť Václav nám na hlavu hází kameny. A tak mapujeme gesty a poté explorujeme okolí „Marianky“ - marně. Snad zase příště.

VSTUP DO JESKYNĚ Č. 10

JESKYNĚ
MARJANKA

SPLUGA - NA MORAVĚ -

ANEB S TELEVIZÍ V JAVOŘIČKU

4-5.10

To bylo tak.

Když jsme makali
ve Spluce - samozřejmě
televize chtěla
být s námi.
Jenže jak
jinak
dostali se
košem pouze
na dno

ostupní propasti.

Jenže diváci prý
chtějí vidět vše!

Maandryi náš bivak. Atak jsme
jeli vše simulovat do Javoříčka. Ivan s autobusem,
Jana, Raich, Pepa, Vašek, Ivana a TV štáb - Ruda - Jura a další.

V Javoříčku na základně kluku bylo živo. Všichni pracovali.

A jak aktivně! Po bližším pozorování jsme teprve zjistili
že celý štáb „Javoříčka“ setrásává za všech jablemí plody a
katami vše svaží do lisu a z něj se plní bačky mostem,
ze kterého za pár měsíců bude kalvados. Tak to by jim šlo.
A co jeskyně? Pepa, Mirek a Jura nastupují do Hlinitých jeskyní
aby vybrali vhodný terén. A večer byla společenská zábava
a Loučím Ljubu

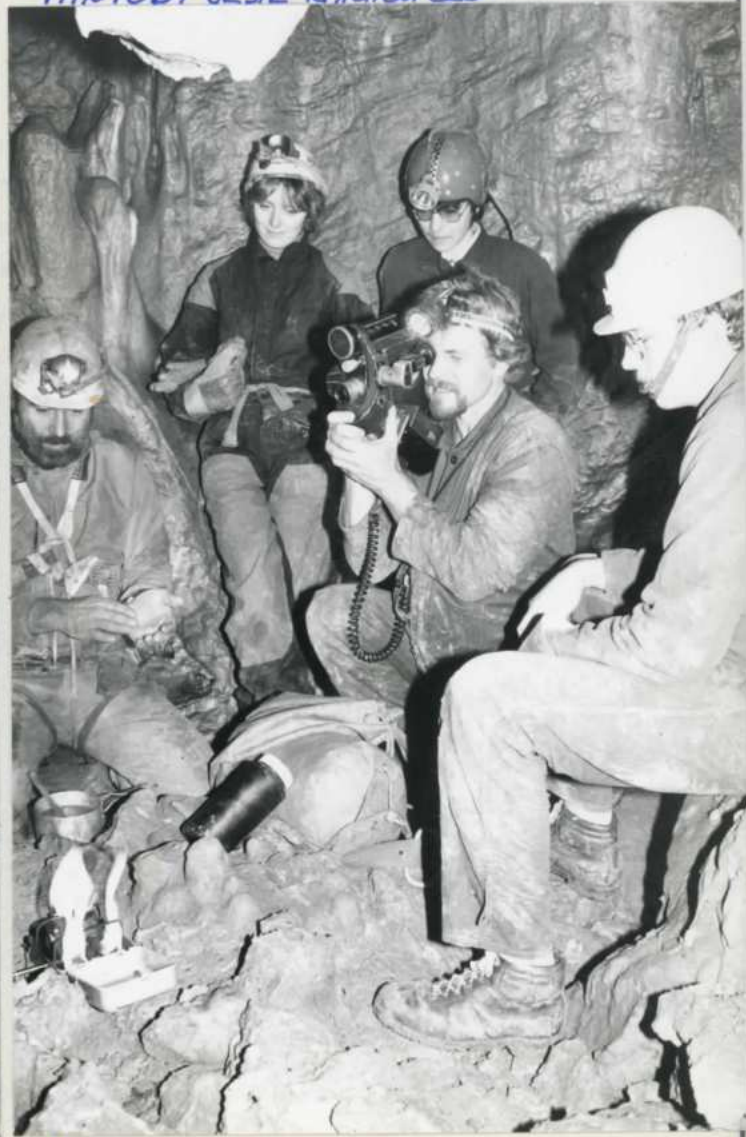
5.10 Dnes jdeme do „Splugy“. V první řadě se Raich, Venco a Pepa
musí jít uvést do „přívodního“ stoku. Tady zabahnit. Tak to by jim
šlo. Když se jako prasata vydrkli ubahně mohlo začít marděm.
Atak 30 metrů od ostupu - jsme byli ve Spluce. Maandry, plavinky,
síť v bivaku, vařem čaje (vody s hlinou) který musel
Vašek odčatnat. No to jsem zvědov co nato divák a
co na to odbořník.

Atak Ref

TAK TOBY JEŠTĚ RAJCHOU ŠLO

A NYNĚ JAKO VE ŠPLUZE!

OPĚT BESKYDY

12.10 Po sobotním
brigádnickém show
vyrazíme v neděli
do Beskyd. Cíl
jaskyně Vasko
a její mapování.
A tak Vašek, Pepa,
Jana, Faldík, mladí
Láďa a Petr z Puste-
van vystupují na
Čertův mlýn.

Vasko uhouštinách nemá
lehké najít. Na šestý pokus ji
máme a hned ji mapujeme. Po mapování pokračujeme
explorací jejího okolí. Pepa nachází nějakou díru a zachvilí z ní
lítají kameny. Postupně se protopadá do velké komory - a zúdivem
zjišťuje, že je v jaskyni Vasko. A tak má Vasko dva vchody.

9.11 Dnes jedeme na Beskydy za jiným účelem. Pepa, Petr, Ivana
Radim a Láďa si přizvali klub mineralogů VŠB Zdenka,
Juru do jaskyní Beskyd. Cíl odběr vzorků vod a
propláštění pro zahájení nového výzkumného programu
v našich dírkách. S cílem objasnění genese některých
sekundárních forem.

A tak Pepa vede jednu skupinu na Kněhyni a mladí
Radim a Láďa druhou do Cyrilky. No pravou jsme
trochu v mineralogy potrpěli a plazičkách
ale zvládně to

12.10.10

DO KREMNIC ZA ZLATEM

1.11

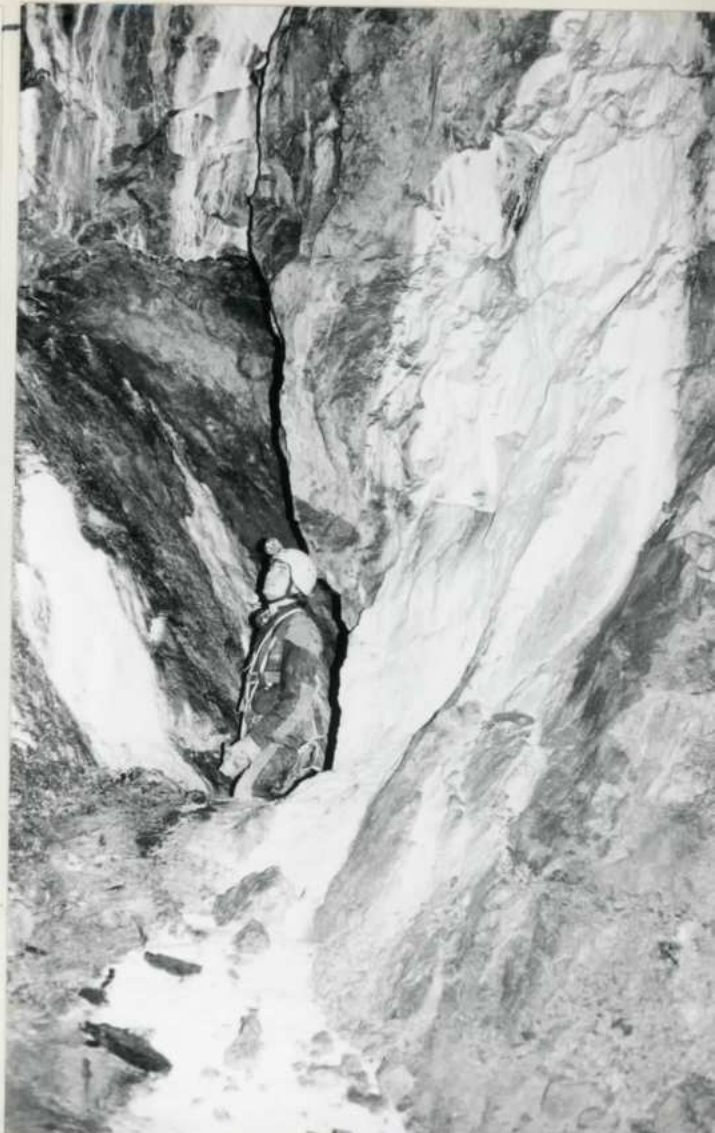
To jsme měli přednášku pro mineralogický kroužek VJB a tam to vše začalo. Při pojedání s nimi na stěny do kremnice, jsou tam hluboké štachty na dolní patra a bez vás se tam nedostaneme. A tak Pepa, Jura, Jano, Ivano, Páťa a Láďa spolu se sedmi členy kroužku. Našimi vozy dojedeme až do propadliště Šturac, které vzniklo propadnutím mohutných podzemních prostor. Zastán má nás kouka řada otvorů. Naším úkolem dnes je sestoupit propastmi na nejnižší patra a také pokusit se vystoupit širokým komínem, který mladý tým mineralogů objevil v centru labyrintu chodeb. K hládkám otvoru komínu na poruchu vyráží i povrchové druzstvo a vystupuje vysoko na hřebec. A tak akce začíná. Komínu ze spodu dosahujeme za hodinu. Důl je opravdu labyrint chodeb a mnoha patrech a tak aby šlo co nejrychleji dosáhnout tohoto místa je nutné zndt kam komín uštl. Dostěny nastupuje Pepa a mladí poprvé v praxi zkouší zjistěm. Pomalu Pepa pomocí i ocelových ok která zbyla vestěně po konstrukci vystupuje komínem. Konečně je na hoře ovyldad oknem ven. To je ale překvapení - okno je přímo nad našimi auty! A nyní můžeme na dolní patra. Šibiku je zde několik. Padající kámen svědčí o hloubce okolo 50m. Pepa mabří stoby a pod tekoucí vodou sjezdí dolů. Za mím další. Zde opravdu dlouho nikdo nebyl. Na mnohých místech jsou stěny pokryty sněhobílým aragonitem - a uprostřed něho je černá manganová žilka. Až naskutečně. Zaolu vystupujeme opůlnoci.

2.11 Dnes vřídme do dolu opět. Do spodních partií pro vzorky aragonitu a antimornitu. Akei vodou naši mladí. Páťa a Láďa. Zatímco ne Pepa rozhodl potrdpit Janu a Ivanu na prusikdek. No toto dopadlo. Radši to zabolil. Odpoledne se zotdklo a začalo nám přšet. A tak cestou domů Jura eještil, že mu nejdou stěrode - a to byla jířda!

A TO JE NOVÝ VSTUP
NA BONANZU...

... A V BONANZE...

NEKUTEČNĚ! TO VŠE JE ARAGONIT

JAK JSME ZISKALI SPELEOLOGA I. STUPNĚ

15-16
11

15.11. Pepa, Jura
Lada-Falcdik, Ivana
Veteš Jana - to
je dnešm' obsazem'
volky mříčci' do Měro-
tína na středisko
čes skledat
zkoušky speleologa
I. stupně.

Jen jsme dorazili
k Robinzonovi všichni
saujali svá místa.

Lada, Jana, Ivana, Jura v sále mezi posluchači, Pepa
mezi kormsi' pro výchovu - a Veteš u barového pultu.
A tam vydržel celý den. Přednáška stihala přednášku,
na řadu přišel i náš pseudokras. A po večeri naše
dciaky z Itálie a Španělska - a po nich volně dbava.

Tu trávil každý dle chuti - a Pěťka opět u barového
pultu. Hlavně jako rástuhou hospedský Milda
okolo 22⁰⁰ vyhlásil: "Došlo pivo i rum! Mám jen
vino!" Jenže to došlo brzy také. A pak začala hrát
country kapela - a když Pěťka zjistil, že nem' copit -
dal se na zpěv. Zaláště vymítal ve svém hitu
"Jackův smích" Nevím jak při Jackově - ale při Vetešnkově
mehodil po rádech genom mrde

16.11 Je ráno - den zkoušek, a Pěťka sedá opět k barovému
pultu. Když zjistil, že fakt je vše vypo - už homil
Juru do hospody. A pak byl připraven ke zkouškám.
Je nutno říci - že je z našich složil nejlépe.

Horší to bylo u ostatních. Doc. Demkovi něco řekla Jana,
sem tam cosi Jura ... mo dále raději nejmenovat.
Zkoušky přetrpěli všichni. Nežví, ale asi třeť
doc. Demek

Onož

Sestup
do jedné
z objevených vertikál
na platu
Monte Ganin (Itálie).

to znamenalo pro průměrného speleologa více než půl hodiny lezení. Proto v šedesátých letech přicházejí zahraniční firmy s takzvanými výstupovými třmeny. Tyto duralové třmeny s pohyblivými palci mají tu vlastnost, že se dají posouvat po laně směrem vzhůru. Při pohybu dolů se ihned zasekávají a drží na laně. Připevňují se smyčkami na nohy a na prsní nebo sedací úvazek a umožňují velmi rychlý výstup po laně. Průměrný speleoalpinista stometrovou vertikálu zdolá za čtvrt hodiny. Na trhu se také objevily i další zdokonalené typy výstupových třmenů nožních i ručních.

Vylepšují se i zařízení k sestupu po laněch. Nejčastěji používaným zařízením jsou různé úpravy systému dvou pevných kladek, mezi kterými se prosmykává lano, do kterého se karabinou připojuje sedací úvazek lezce.

SPELEOALPINISTÉ DNEŠKA

Dnešní extrémní hloubky, do kterých speleologové sestupují, se pohybují na hranici 1500 metrů. To jsou již složité jeskynní systémy, na jejichž zdolání nestačí být speleologem, ale opravdu všestranně připraveným, tzn. odborně, fyzicky a psychicky, speleoalpinistou. Tomu také odpovídá moderní výzbroj.

To, na čem závisí život lezce, jsou lana a jejich ukotvení. Proto se užívají speciální statická lana s minimální průtažností. Běžně se používá při sestupech takzvaná jednolanová technika, tedy způsob bez použití jisticího lana. I to kladě na přípravu a výběr speleoalpinisty vysoké nároky. Stačí jakékoliv zaváhání, špatná manipulace či instalace materiálů

Budování
základního tábora
speleologů k výzkumu
plata Monte
Ganin (Itálie).

VÝPRAVY DO HLUBK BIN ZEMĚ

Výstup vertikálou
pomocí třmenů
(propast Henne Morte, Francie).

ší jeskynní systémy a jejich zdolávání pomocí lanových žebříků bylo stále namáhavější a složitější. Objemné smotky žebříků komplikovaly transport, manipulace byla složitá a také lezení na nich bylo namáhavé a nebezpečné. V řadě propastí došlo k přetržení žebříku vlivem otírání o skalní výběžky, a tak i k pádům speleologů. Jako třeba v systému „Spluga della Preta“ v Itálii, kde se v hloubce okolo 350 metrů utřhl pod mladou speleoložkou Marisou Castellaniovou lanový žebřík a ona se zřítla na dno osmdesátimetrové studny. Dnes tuto tragédii připomíná malý pomníček u vstupní šachty tohoto systému.

Proto přichází ke slovu lanová technika, užívaná tehdy již běžně horolezci. Nejdříve se používala lana pouze k jištění lezců na žebříku. Později byla lana využívána i k sestupu ve vertikálách buď klasickým sláněním, nebo pomocí horolezecké osmy a podobně. Mnohem složitější to však bylo s výstupem propastí. Klasický způsob pomocí „Prusůvka uzlu“, kdy se dvě smyčky na nohou a jedna na prsou posouvaly po laně vzhůru, byl velmi zdoluhavý. Vylézt vertikálu 100 metrů,

Podíváme-li se do naučného slovníku, co znamená slovo speleologie, pak se dočteme, že — je to vědní obor zabývající se výzkumem a průzkumem jeskyní. Spojíme-li slovo speleologie se slovem alpinismus, dostaneme sportovní disciplínu, jejíž prudký rozvoj zaznamenáváme zvláště v posledních desetiletích.

Když se v roce 1748 dvorní fyzik a matematik J. A. Nagel odvážil sestoupit do Macochy, najal si k tomu horníky a nechal se spustit v koši pomocí rumpálu. Ve století devatenáctém a na počátku našeho století začali badatelé propastí a jeskyní používat lanové žebříky. Speleologové se tehdy dostávali do maximálních hloubek 200 až 300 metrů. V šedesátých letech našeho století však byly na mnoha místech Evropy objeveny stále hlub-

a lezec bez jistění může skončit smrtelným pádem. A těchto případů a havárií je každoročně několik.

Speleoalpinisté používají i speciální kombinézy a spodní oděv, které je chrání proti prochladnutí. Důležitou součástí je i osvětlení. Bateriové svítilny jsou omezeny kapacitou akumulátorů, a proto se pro dlouhé pobyty pod zemí užívají speciální karbidová svítilna. Reflektor s hofákem vybaveným zapalovačem je umístěn na přílbě a od něj vede hadička k vyvíječi acetylénu, zavěšenému na opasku speleologa. Nevýhodou tohoto osvětlení je skutečnost, že otevřeného ohně nelze užít ve vodopádech, které často protékají propastmi.

KDE JE HRANICE HLUBIN?

Nejhlubším systémem propastí světa je dnes propast Jean Bernard ve Francii, kde byla překonána hloubka 1500 metrů. Každoročně jsou však z různých částí Pyrenejí, Alp a Kavkazu hlášeny objevy a zdolávání nových systémů,

Družstvo speleoalpinistů před sestupem do systému Monte Gortanni (Itálie).

kteří se stále přibližují této hloubce. Zvláště výrazných objevů bylo v posledním desetiletí dosaženo v SSSR. Dnes již ve čtyřech systémech byla překonána hloubka 1000 metrů a nehlubší propast Sněžná má dno v hloubce 1370 metrů. Další průniky do větších hloubek se dají očekávat. V těchto hloubkách jsou také extrémně náročné podmínky pro speleoalpinisty. Vertikály s vodopády se střídají s dlouhými, úzkými a blátivými plazivkami a meandry. Šířka a výška takovýchto i několik set metrů dlouhých partií se pohybuje okolo 30 centimetrů. Jejich průnik pro speleologa, který musí nést s sebou vaky s lany, potravinami a dalším materiálem, je náročnou fyzickou a psychickou záležitostí. V mnohých systémech vytváří voda v hlubinách vodní sifony (místa zcela uzavřená a zatopená vodou), které se musejí překonávat pomocí potápěčské výstroje. Takovou jeskyní je například systém V. Iljuchina na Kavkaze, kde je nutno v hloubce 970 metrů překonat první sifon dlouhý 55 metrů a hluboký 15 metrů a za ním pak

dva další. Tady už speleoalpinista musí být i zkušeným speleoopotápěčem.

SPELEOALPINISMUS JE ALPINISMUS NARUBY?

Říká se, že horolezec nejdříve vystupuje na horu, aby se pak stпустиł dolů, a jeskyňář opačně. Tyto obě disciplíny mají dnes mnoho společného. Třeba i způsob zdolávání maximálních zemských hlubin. I zde, stejně jako při výstupech v Himálaji, se praktikují systémy postupových táborů, které podpůrné skupiny budují v různých hloubkách včetně podzemních bivaků. V nich pak odpočívají, přespávají vrcholová či snad „hlubinná“ družstva s různým programem. Jednodušší je dosáhnout dna a vystoupit na povrch. Mnohem náročnější jsou speleoalpinistické akce s výzkumným programem, které mají za cíl pokusy o prohloubení systémů propastí, jejich dokumentací a podobně. Tady přicházejí ke slovu kládíva a sekáče a množství lidské práce při odstraňování zavalů, rozšiřování neprůlezných puklin.

Nás může těšit, že i když v naší zemi nemáme jeskynní systémy hlubší než 450 metrů, naši speleoalpinisté stanuli na dnech nejhlubších jeskyní světa. A nejen to. Na svém kontě mají i objevy některých hlubokých systémů, jako je třeba systém S. Pantuchina na Kavkaze, hluboký 1025 metrů, objevený bohumínskými a krymskými speleology.

Text a foto JOSEF WAGNER

PIONÝRSKA' STEZKA

ANDRZEJKI V POLSKU

27. - 30. 11

Sezona končí i v Polsku
a naši přátelé z Bielska
se tradičně rozhodli, že za-
končit oslavou Andrzejak
na které jsme nemohli chybět.

27. 11 A tak s volkou Faldik, Jura, Ivana,
a mladí Peťa, Kdta a Radim mířili
do Zakopaného - a Pepa, Verka
Ljubao Jura - do Bielska.
Faldikova skupina skoro na první
pokus nachází základnu bielských
speleologů - a s údivem zjišťuje - že
tuzsou sami - a zálkež bylo popůlnoci
zalekli spát

28. 11. V Bielsku se nic zvláštního neděje. Pepa a
Lubak jsou zahrabáni v papírech, knihách
a mapách - tu se chystá výprava dočiny.
Zato v Zakopaném je rušno. Po dopoledni
ndvštěvě Zakopaného - přiglždeje na základ-
nu i polci a může začít výstup k gaskym
Czarna. Všato vede Andrzej. Ale špatně. "Czarnou"
nenašli. A tak sestupuje níže a hledání vstupu začíná znovu.
Druhý pokus se vydařilo a sestup může začít. Dřra není
těžkou. Spíše se vystupuje než sestupuje. Až k jedné stěně.
Jeden z Polků lezoucí nad Jurou uvolňuje několika set kilo-
gramový balvan, který se přerítíl okolo Jiry - a ten se podruhé
narodil. Pak se již mimořádného naděle a všichni se vrací
na základnu nad rdnem.

29. 11 Dnes je Andrzej - tedy den oslav. A tak se všichni střetávdme
v Bielsku. V podvečer vyježdíme na horstou chatu nad Bielskem.
Nejdříve byl film z expedice do Spugy - pak naše děti
a poté přijímámí nových členů. A tak jsme přihldeili i na-
še mladé. Ivana, Kdta, Peťa a Radim museli postupně pro-
jít sifonovou zkouškou (sklarou v kbelíku), projít plazivkou
(pod židlemi), bivakovou stravou (vařit se soli a olejem),
prokázat zručnost (dívky musely vařtovi a Pepovi přektát let vejce
zlevé do pravé nohavice) atd. Diplom získali všichni. A pak
půlnocní dísto a Dhětrakt. Až do neděle 30. 11.

VYSTUP JEDNOU ZE STĚN „CZARNEJ“

MEZI VÁNOCEMI NOVÝM ROKEM

27.12

30.12

27.12 Důl Olsovec

Jalikož naše volha
je pohavdrii při-
chází ke slovu
opět Gaz.

A v něm Pepa, Petr,
Ivana, Milan, Láďa,
Petr, Standa, Radim
a Papoušek ratolesti
U dolu potkáváme
naši excentiku Šjubu

s manželkou a bráčkou - který nás nabídná
k návštěvě dolu nad vesnicí Olsovec - které zatím neznáme.
A tak po kontrole netopýří nevrháme na neznámý
terén. Dvě hodiny jež marně prohlédáváme - po dobu
ani památky. A tak terén opouštíme

30.12 Cíl - Jakartovice. Čím opět Gaz. kdo - Pepa, Ivana, Petr,
Radim, Petr, Pavla, Milan. Smích sice zmizel podvrouden-
ním tam - ale začal padat nový. Chiropterologickou faunu
dolu Jakartovice I kontrolujeme lehce - neboť stavy zde
v posledních letech nedosahují ani počtu 10.
Zato počty netopýřů v dolu (dle stop) přesahují počty
netopýřů mnoho násobně. Důkazem toho byla i návštěva
dnes. Na jedinou se v zde objevuje za svítkou jakási
postava trampa. Přítu hledá kamaráda. A tak jež hned
vyvádíme z omylu - že tu je zimoviště netopýřů - nikoliv
vůdčák. Venku nám sděkuje, že nedaleko znať ještě
jeden důl - vlastně štola. A tak km' hned vyrazíme.

Štola byla asi 100 metrů dlouhá a plná vody, která byla
v průměru hluboká tak po pás. Gumáky tu nestačily, každý
100 metrů se muselo nad vodou traversovat. A to nebylo
jednoduché. Milan a Pepa to zvládli lehce - za nimi šel
Petr o oren tramp. Petr došel 20 metrů a chytila ho
křač a tramp spadl do vody po pás a museli ven.
A netopýří tu bylo dost!

Anej

